Dit document vormt slechts een documentatiehulpmiddel en verschijnt buiten de verantwoordelijkheid van de instellingen

►**B**

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 24 november 1999

betreffende de definities van de kenmerken, de lijst van landbouwproducten, de uitzonderingen op de definities en de regio's en gebieden voor de enquêtes inzake de structuur van de landbouwbedrijven

(Kennisgeving geschied onder nummer C(1999) 3875)

(2000/115/EG)

(PB L 38 van 12.2.2000, blz. 1)

Gewijzigd bij:

		Publicatieblad		
		nr.	blz.	datum
►**M1**	Verordening (EG) nr. 1444/2002 van de Commissie van 24 juli 2002	L 216	1	12.8.2002
►**M2**	Verordening (EG) nr. 2139/2004 van de Commissie van 8 december 2004	L 369	26	16.12.2004
►**M3**	Verordening (EG) nr. 204/2006 van de Commissie van 6 februari 2006	L 34	3	7.2.2006
►**M4**	Verordening (EG) nr. 1792/2006 van de Commissie van 23 oktober 2006	L 362	1	20.12.2006

Gewijzigd bij:

►**A1**	Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek en de aanpassing van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond	L 236	33	23.9.2003

▼B

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 24 november 1999

betreffende de definities van de kenmerken, de lijst van landbouwproducten, de uitzonderingen op de definities en de regio's en gebieden voor de enquêtes inzake de structuur van de landbouwbedrijven

(Kennisgeving geschied onder nummer C(1999) 3875)

(2000/115/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EEG) nr. 571/88 van de Raad van 29 februari 1988 houdende organisatie van communautaire enquêtes inzake de structuur van de landbouwbedrijven [1], laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 98/377/EG van de Commissie [2], inzonderheid op artikel 8, lid 1,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Volgens artikel 8, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 571/88 worden wijzigingen in de lijst van kenmerken voor de enquête, in de definities van deze kenmerken en in de afbakening van de regio's, gebieden en andere territoriale eenheden aangebracht volgens de procedure van artikel 15 van deze verordening, d.w.z. door een beschikking van de Commissie op advies van het Permanent Comité voor de landbouwstatistiek.

(2) De resultaten van de in Verordening (EEG) nr. 571/88 bedoelde communautaire enquêtes inzake de structuur van de landbouwbedrijven kunnen slechts dan voor de gehele Europese Gemeenschap met elkaar overeenstemmen wanneer de in de lijst van kenmerken genoemde begrippen op uniforme wijze worden opgevat en toegepast.

(3) De lijst van kenmerken, met het oog op de basisenquête van 1999/2000 inzake de structuur van de landbouwbedrijven, is laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 98/377/EG en Beschikking 89/651/EEG van de Commissie [3], laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 97/418/EG [4], bevat de definities, de lijst van landbouwproducten, de in sommige lidstaten geldende uitzonderingen en de in het kader van de structuurenquêtes in het tijdvak van 1988 tot en met 1997 gebruikte regio's en gebieden. Beschikking 89/651/EEG moet derhalve worden aangepast en aangevuld.

(4) Aan de lijst van kenmerken zijn nieuwe variabelen toegevoegd. Door de ontwikkeling van de landbouw moet de definitie van diverse oude variabelen worden herzien. Bijlage I van deze beschikking bevat dan ook een nieuwe lijst van definities voor de communautaire structuurenquêtes na 1997.

(5) De lijst van landbouwproducten waarnaar in de definitie van landbouwbedrijven wordt verwezen en de lijst van uitzonderingen op de communautaire definities als gevolg van bijzondere omstandigheden in bepaalde lidstaten moeten ook worden gewijzigd. Deze herziene lijst van landbouwproducten en van toegelaten

[1] PB L 56 van 2.3.1988, blz. 1.
[2] PB L 168 van 13.6.1998, blz. 29.
[3] PB L 391 van 30.12.1989, blz. 1.
[4] PB L 177 van 5.7.1997, blz. 26.

▼B

uitzonderingen op de lijst van definities zijn in de bijlagen II en III van deze beschikking opgenomen.

(6) Er is behoefte aan meer duidelijkheid over de samenhang tussen de nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS) en de regio's en gebieden die bij de landbouwstructuurenquêtes worden gebruikt. Het is zinvol deze regio's en gebieden in een afzonderlijke bijlage IV van deze beschikking af te bakenen.

(7) De in deze beschikking vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Permanent Comité voor de landbouwstatistiek,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De communautaire definities die na 1997 moeten worden gebruikt in het kader van de communautaire enquêtes inzake de structuur van de landbouwbedrijven, als bedoeld in Verordening (EEG) nr. 571/88, zijn, evenals de daarbij behorende toelichtingen en voorbeelden, opgenomen in bijlage I.

Artikel 2

De lijst van de landbouwproducten waarnaar in de in bijlage I gegeven definitie van landbouwbedrijven wordt verwezen, is opgenomen in bijlage II.

Artikel 3

De specifieke omstandigheden in bepaalde lidstaten in aanmerking genomen, worden uitzonderingen op de communautaire definities toegestaan, welke zijn vermeld in bijlage III.

Artikel 4

De lijst van regio's en gebieden ten behoeve van de communautaire enquêtes inzake de structuur van de landbouwbedrijven, waarnaar in de definitie van gebied in bijlage I wordt verwezen, is opgenomen in bijlage IV.

Artikel 5

Beschikking 89/651/EEG wordt hierbij ingetrokken.

Artikel 6

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

▼M1

BIJLAGE 1

DEFINITIES EN TOELICHTINGEN BEHORENDE BIJ DE LIJST VAN KENMERKEN DIE MOETEN WORDEN GEBRUIKT VOOR DE COMMUNAUTAIRE ENQUÊTES INZAKE DE STRUCTUUR VAN DE LANDBOUWBEDRIJVEN

(I= definities, II= toelichtingen)

▼M3

LANDBOUWBEDRIJF

I. Een technisch-economische eenheid die onder één beheer is geplaatst en landbouwproducten voortbrengt of zijn grond die niet meer voor productie wordt gebruikt in goede landbouw- en milieuconditie houdt overeenkomstig Verordening (EG) 1782/2003 ([1]). Het bedrijf mag daarnaast ook andere (niet-agrarische) goederen en diensten voortbrengen.

▼M1

II. 1. Een landbouwbedrijf wordt dus gedefinieerd aan de hand van de volgende criteria:

1.1. *Het brengt landbouwproducten voort.*

Met „landbouwproducten" worden de in bijlage II vermelde producten bedoeld.

1.2. *Het is onder één beheer geplaatst.*

Het bedrijf is ook onder één beheer geplaatst wanneer dit door verscheidene personen gemeenschappelijk wordt uitgeoefend.

1.3. *Het vormt een technisch-economische eenheid.*

Deze wordt doorgaans gekenmerkt door het gemeenschappelijk gebruik van arbeidskrachten en productiemiddelen (machines, gebouwen, grond enz.).

▼M3

1.4. Bij de GLB-hervorming van 2003 is „de grond in goede landbouw- en milieuconditie houden" als landbouwactiviteit ingevoerd (artikel 2 van Verordening (EG) 1782/2003). Naast deze activiteit hoeft de landbouwer geen andere landbouwactiviteit uit te oefenen om in aanmerking te komen voor de bedrijfstoeslagregeling.

▼M1

2. Bijzondere gevallen:

2.1. a) Een bedrijf dat om fiscale of andere redenen over twee of meer personen is verdeeld, maar toch onder één beheer is geplaatst (een gemeenschappelijke bedrijfsleider) en daarom als één economische eenheid kan worden beschouwd, wordt als één bedrijf beschouwd.

b) Twee of meer voordien zelfstandige bedrijven die onder één bedrijfshoofd worden geïntegreerd, worden als één bedrijf beschouwd als zij nu een gemeenschappelijke bedrijfsleider hebben of als zij op andere wijze gebruikmaken van dezelfde arbeidskrachten en werktuigen.

2.2. Het perceel dat het vorige bedrijfshoofd bij de overdracht van het bedrijf aan zijn opvolger (erfgenaam, pachter enz.) voor zich heeft behouden,

a) wordt bij het bedrijf van de opvolger gerekend wanneer het door deze samen met de rest van zijn bedrijf wordt geëxploiteerd en daarbij gewoon-

([1]) PB L 270 van 21.10.2003, blz. 1.

▼M1

lijk dezelfde arbeidskrachten en productiemiddelen worden gebruikt,

b) wordt bij het bedrijf van het vorige bedrijfshoofd gerekend wanneer deze het gewoonlijk met eigen personeel en productiemiddelen exploiteert.

2.3. Indien zij aan de overige voorwaarden van de definitie van een landbouwbedrijf voldoen, worden ook tot de landbouwbedrijven gerekend:

a) houderijen van stieren, beren, bokken en rammen voor de fok, stoeterijen, broedbedrijven;

b) landbouwbedrijven van onderzoeksinstellingen, sanatoria en revalidatiecentra, religieuze gemeenschappen, scholen en gevangenissen;

c) landbouwbedrijven van industrieondernemingen;

d) de uit blijvend grasland, tuinbouwgrond of andere grond bestaande gemeentegrond, indien deze als landbouwbedrijf door de gemeente wordt beheerd (bv. door derden toe te staan er tegen betaling hun vee te laten grazen). Hiertoe wordt niet gerekend:

— toegewezen gemeentegrond (C/3),

— verpachte gemeentegrond (C/2).

2.4. Onderstaande bedrijven worden niet als landbouwbedrijf beschouwd tenzij er ook andere activiteiten plaatsvinden, waardoor ze wel als zodanig kunnen worden aangemerkt:

a) stallen en oefenterreinen voor rij- en renpaarden, indien het geen fokkerijen zijn;

b) kennels;

c) markten, slachthuizen enz. (zonder veehouderij).

2.5. Autonome bedrijven kunnen middelen voor een bepaalde landbouwactiviteit bijeenbrengen om deze gezamenlijk, los van de deelnemende bedrijven (de „moederbedrijven”), te exploiteren. Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan om gemeenschappelijke boomgaarden,veestallingen of melkstallen. Het gaat om een gedeeltelijke fusie. Dergelijke gezamenlijk geëxploiteerde ondernemingen worden hier „gedeeltelijke bedrijfsgroeperingen” genoemd. Ze worden behandeld als landbouwbedrijven die losstaan van de moederbedrijven indien zij hoofdzakelijk gebruikmaken van hun eigen productiefactoren en niet hoofdzakelijk vertrouwen op de productiefactoren van de moederbedrijven.

A. **GEOGRAFISCHE LIGGING VAN HET BEDRIJF**

II. Het bedrijf valt met al zijn gegevens onder het gebied en de gemeente of het deelgebied waar de hoofdzetel van het bedrijf is gevestigd (A/1).

De plaats van vestiging van de hoofdzetel wordt bepaald overeenkomstig de in de lidstaten van kracht zijnde regelingen.

Indien het bedrijf slechts gedeeltelijk in een bepaald type gebied (bv. een probleemgebied) gelegen is, wordt het bij dit gebied ingedeeld als hetzij het grootste deel van de grond van het bedrijf, hetzij de hoofdzetel in een dergelijk gebied is gelegen. Een van deze regels moet worden gekozen en dan worden toegepast op alle bedrijven en op elk van de rubrieken A/1 tot A/3.

A/1 **Gebied**

I. De geografische ligging van ieder bedrijf wordt beschreven aan de hand van een code die het land, de regio en het gebied aangeeft.

▼M1

II. ►M2 ——————— ◄

A/1 a) *Gemeente of deelgebied*

I. De geografische ligging wordt beschreven aan de hand van een code waarmee de gemeente of het deelgebied wordt aangegeven, zodat aggregatie van de regionale resultaten naar type gebied mogelijk is.

II. De gebruikte codes voor de gemeenten of deelgebieden komen overeen met niveau 4 of 5 van de nomenclatuur van territoriale eenheden voor de statistiek (NUTS). ►M2 ——————— ◄

A/2 **Probleemgebied**

I. Gebied dat op de dag van de enquête als probleemgebied in de zin van de artikelen 18, 19 en 20 van Verordening (EG) nr. 1257/1999 van de Raad [1] (en in voorkomend geval van de meest recente wettelijke bepalingen) wordt beschouwd, op de communautaire lijst van agrarische probleemgebieden is opgenomen en ingevolge genoemde verordening als zodanig door de betrokken lidstaat is opgegeven.

II. Tot de probleemgebieden behoren berggebieden A/2 a), gebieden met specifieke nadelen en andere probleemgebieden.

A/2 a) *Berggebied*

I. Gebied dat op de dag van de enquête als berggebied in de zin van artikel 18 van Verordening (EG) nr. 1257/1999 (en in voorkomend geval van de meest recente wettelijke bepalingen) wordt beschouwd, op de communautaire lijst van agrarische probleemgebieden is opgenomen en ingevolge genoemde verordening als zodanig door de betrokken lidstaat is opgegeven.

A/3 **Landbouwgebied met specifieke beperkingen op milieugebied**

I. Gebied dat op de dag van de enquête als landbouwgebied met specifieke beperkingen op milieugebied in de zin van artikel 16 van Verordening (EG) nr. 1257/1999 (en in voorkomend geval van de meest recente wettelijke bepalingen) wordt beschouwd.

II. Landbouwers kunnen financiële compensatie krijgen voor kosten en inkomensverlies als gevolg van specifieke beperkingen op milieugebied op hun landbouwgebied. Deze beperkingen moeten het gevolg zijn van de omzetting van op communautaire milieuvoorschriften gebaseerde beperkende maatregelen in de landbouw.

Gebieden met beperkingen die uitsluitend op nationale of regionale voorschriften zijn gebaseerd, blijven buiten beschouwing.

De gebieden kunnen in probleemgebieden gelegen zijn.

Het gaat vooral om Natura 2000-zones, m.a.w. speciale beschermingsgebieden met bedreigde typen natuurlijke habitats en bedreigde dier- en plantensoorten (gebaseerd op Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7)).

B. **RECHTSPERSOONLIJKHEID EN BEHEER VAN HET BEDRIJF (op de dag van de enquête)**

B/1 en B/2 **De juridisch en economisch aansprakelijke persoon voor het bedrijf: het bedrijfshoofd**

I. Het bedrijfshoofd is de natuurlijke persoon, groep natuurlijke personen of rechtspersoon voor wiens rekening en op wiens naam het bedrijf wordt geëxploiteerd en die juridisch en economisch voor het bedrijf aansprakelijk is, d.w.z. die het economische risico voor het bedrijf draagt. Het bedrijfshoofd

[1] PB L 160 van 26.6.1999, blz. 80.

▼M1

kan eigenaar, pachter, erfpachter, vruchtgebruiker of „trustee” zijn.

II. De juridische en economische aansprakelijkheid wordt overeenkomstig de in de lidstaten van kracht zijnde regelingen bepaald.

Het bedrijfshoofd kan de beslissingsbevoegdheid over de normale dagelijkse gang van zaken op het bedrijf op financieel of productiegebied geheel of gedeeltelijk aan een bedrijfsleider hebben gedelegeerd.

Bij deelpacht (zie C/3 a)) wordt de deelpachter als bedrijfshoofd aangemerkt en niet de verpachter.

Bij bedrijven met een meerhoofdige bedrijfsvoering worden alleen partners die landbouwwerk (zie L/1 tot L/6) op het bedrijf verrichten, als bedrijfshoofd beschouwd.

B/1 a) en b) *Natuurlijk persoon*

I. Een natuurlijke persoon kan zowel een individueel persoon (het enige bedrijfshoofd) als een groep personen (partners op een bedrijf met een meerhoofdige bedrijfsvoering) zijn.

II. Of een bedrijfshoofd natuurlijk dan wel rechtspersoon is, is belangrijk voor de indeling van de bedrijven in onderstaande groepen:

Bedrijven waarvan het bedrijfshoofd:

a) een natuurlijke persoon is die het enige bedrijfshoofd op een zelfstandig bedrijf is,

b) een groep natuurlijke personen is, die partners op een bedrijf met een meerhoofdige bedrijfsvoering zijn,

c) een rechtspersoon is.

In sommige lidstaten behandelt de wetgeving een rechtspersoon (vennootschap) om fiscale en/of juridische redenen als was hij een natuurlijke persoon of een groep natuurlijke personen. In het algemeen gaat het hierbij om ondernemingen waar één van de leden of alle leden persoonlijk volledig aansprakelijk is/zijn voor de schulden van de onderneming. De lidstaten kunnen zo'n rechtspersoon dan indelen bij de „enige bedrijfshoofden” of de „bedrijven met een meerhoofdige bedrijfsvoering”. Een dergelijke keuze moet aan de hand van gedocumenteerde, expliciete en consistente regels worden gemaakt.

B/1 a) *Een natuurlijke persoon die het enige bedrijfshoofd op een zelfstandig bedrijf is*

I. Een enkele natuurlijke persoon die bedrijfshoofd is van een bedrijf dat niet door een gemeenschappelijk management of door dergelijke regelingen verbonden is met bedrijven van andere bedrijfshoofden.

II. Dit bedrijfshoofd kan alle besluiten betreffende het bedrijf zelf nemen.

Echtgenoten of naaste familie die samen een bedrijf bezitten of pachten, moeten normaliter worden geacht één zelfstandig bedrijf te hebben met één „enig bedrijfshoofd”.

Twee personen die als echtgenoten samenwonen zonder gehuwd te zijn, moeten als echtgenoten worden behandeld indien zij in de betrokken lidstaat juridisch als zodanig erkend worden.

Als „enig bedrijfshoofd” moeten onder meer worden beschouwd: broers en zussen, personen die gezamenlijk testamentair erfgenaam of erfgenaam bij versterf zijn enz., indien zij geen overeenkomst hebben gesloten en niet volgens de wetgeving van de lidstaat op fiscaal of juridisch vlak als partner van een bedrijf met een meerhoofdige bedrijfsvoering of als juridische entiteit worden behandeld.

▼M1

Indien een vennootschap (rechtspersoon) eigendom is van slechts een natuurlijke persoon en door de lidstaat als natuurlijke persoon wordt behandeld (zie definitie van natuurlijk persoon), wordt het bedrijf geacht een „enig bedrijfshoofd" te hebben.

Indien slechts een persoon de volledige juridische en economische aansprakelijkheid voor het bedrijf heeft, wordt hij/zij geacht „enig bedrijfshoofd" te zijn ook al voldoet het bedrijf verder aan alle criteria van een bedrijf met een meerhoofdige bedrijfsvoering.

B/1 b) *Een of meer natuurlijke personen die partners zijn op een bedrijf met een meerhoofdige bedrijfsvoering*

I. Partners in een bedrijf met een meerhoofdige bedrijfsvoering zijn natuurlijke personen die samen een landbouwbedrijf bezitten, pachten of anderszins beheren, dan wel samen hun eigen bedrijf beheren alsof het één bedrijf is. De samenwerking moet plaatsvinden overeenkomstig de wet of krachtens een schriftelijke overeenkomst.

II. Indien een vennootschap (rechtspersoon) eigendom is van meer dan een natuurlijke persoon en door de lidstaat als natuurlijke persoon wordt behandeld, wordt het bedrijf geacht een bedrijf met een meerhoofdige bedrijfsvoering te zijn.

Lidstaten die niet voornemens zijn informatie over bedrijven met een meerhoofdige bedrijfsvoering te registreren, verzamelen alle informatie over alle bedrijven waarvan het hoofd een natuurlijke persoon is onder variabele B/1 a), ook al gaat het om bedrijven met een meerhoofdige bedrijfsvoering, zoals hier gedefinieerd. Indien op één bedrijf twee of meer natuurlijke personen de functie van bedrijfshoofd uitoefenen, wordt slechts één hunner als zodanig geregistreerd (bv. degene die het meeste risico draagt of die het grootste aandeel heeft in het beheer van het bedrijf; kan aan de hand van deze criteria geen bedrijfshoofd worden aangegeven, dan kan bijvoorbeeld de leeftijd als maatstaf worden genomen). Alle gegevens die voor bedrijfshoofden moeten worden geregistreerd, dienen betrekking te hebben op deze persoon. De betrokkene wordt ook als bedrijfsleider van het bedrijf beschouwd. Alle andere personen die op het bedrijf werken, worden geregistreerd als L/4 „Arbeidskrachten, niet-gezinsleden", ongeacht hun familieband met het bedrijfshoofd.

B/1 c) *Rechtspersoon*

I. Een juridische eenheid die geen natuurlijke persoon is, maar wel de normale rechten en plichten van een individu heeft en bijvoorbeeld in rechte kan optreden (een algemene juridische capaciteit uit eigen hoofde).

II. Rechtspersonen kunnen tot het publiekrecht of het privaatrecht behoren; het gaat onder meer om:

— de staat, regio's, gemeenten enz.;

— kerken en hun instellingen;

— andere dergelijke instellingen met een overheids- of semi-overheidskarakter;

— alle handelsondernemingen behalve die welke bedoeld zijn onder B/1 a) of b), met name besloten vennootschappen en coöperaties;

— naamloze vennootschappen (ondernemingen die aandelen hebben uitstaan);

— stichtingen (instellingen die fondsen beheren ten behoeve van bepaalde — vaak sociale of filantropische — doelen);

— organisaties naar burgerlijk recht met beperkte aansprakelijkheid;

— alle andere ondernemingen met een dergelijk karakter.

▼M1

B/2	**Bedrijfsleider**
I.	De natuurlijke persoon die op het bedrijf verantwoordelijk is voor de normale dagelijkse gang van zaken op financieel of productiegebied.
II.	De bedrijfsleider is doorgaans, maar niet altijd, tevens het bedrijfshoofd, als deze een natuurlijk persoon is. Indien het bedrijfshoofd niet ook bedrijfsleider is, heeft hij/zij een ander met de leiding van het bedrijf belast, dan wel hiervoor in dienst genomen. Dit kan een familielid zijn (B/2 a)), de echtgenoot (B/2 b)), maar ook iemand die geen familiebanden met het bedrijfshoofd heeft. Er kan slechts één bedrijfsleider op het bedrijf zijn. Alle informatie over bedrijven met een meerhoofdige bedrijfsvoering die voor bedrijfsleiders moet worden geregistreerd, dient betrekking te hebben op de partner die als bedrijfshoofd wordt beschouwd.
B/2 a	*Familieleden*
I.	In het algemeen gaat het bij de familieleden van het bedrijfshoofd om de echtgenoot, verwanten in opgaande en neergaande lijn (ook door huwelijk of adoptie) en broers en zussen van het bedrijfshoofd en diens echtgenoot.
II.	De bedrijfshoofden worden zelf niet tot de familieleden gerekend.
B/3	**Landbouwkundige beroepsopleiding van de bedrijfsleider**
	Per persoon wordt slechts een niveau (het hoogste) geregistreerd.
	Uitsluitend praktische landbouwkundige ervaring
I.	Ervaring in de praktijk op een landbouwbedrijf verworven.
	Landbouwkundige basisopleiding
I.	Elke afgesloten opleiding aan een lagere landbouwschool en/of in een opleidingscentrum dat tot bepaalde vakgebieden beperkt is (onder meer tuinbouw, wijnbouw, bosbouw, viskwekerij, veeartsenijkunde, landbouwtechnologie en verwante disciplines).
II.	Ook een afgesloten stageperiode op landbouwgebied wordt als basisopleiding beschouwd.
	Volledige landbouwkundige opleiding
I.	Elke afgesloten opleiding van het equivalent van ten minste twee jaar voltijdse opleiding, die na het eind van de leer- dan wel schoolplicht (zie L/1 t/m L/6 „Leeftijd waarop de leer- dan wel schoolplicht ten einde loopt") aan een landbouwschool, een hogeschool of een universiteit in een der volgende studierichtingen werd voltooid: landbouw, tuinbouw, wijnbouw, bosbouw, viskwekerij, veeartsenijkunde, landbouwtechnologie of een verwante discipline.
C.	**EXPLOITATIEVORM EN BEDRIJFSSYSTEEM**
C/1 t/m C/3	**Oppervlakte cultuurgrond**
I.	De totale oppervlakte aan bouwland, blijvend grasland, meerjarige cultures en tuinen voor eigen gebruik.
C/1	**Oppervlakte cultuurgrond in eigendom**
I.	Tot het ondervraagde bedrijf behorende grond die eigendom is van het bedrijfshoofd en door hem wordt geëxploiteerd. Hieronder valt ook de grond die door het bedrijfshoofd uit hoofde van vruchtgebruik, erfpacht en dergelijke wordt geëxploiteerd.
II.	Grond die als beloning ter beschikking van een landbouwarbeider is gesteld, wordt als deel van het bedrijf aangemerkt,

▼M1

tenzij de landbouwarbeider deze grond met eigen productiemiddelen bewerkt.

Door het vorige bedrijfshoofd niet-afgestane percelen (zie „Landbouwbedrijf", punt 2.2) worden aangemerkt als deel van het bedrijf vanwaaruit deze percelen gewoonlijk worden bewerkt indien in het algemeen hiervoor dezelfde arbeidskrachten en productiemiddelen als voor de rest van het bedrijf worden gebruikt.

Rechten op het gebruik van gemeenschappelijke weiden, zoals gemeente- of coöperatieve weiden, worden daarentegen niet in aanmerking genomen (aangezien deze grond niet tot een bedrijf behoort, valt deze buiten de enquête).

C/2 **Oppervlakte cultuurgrond in pacht**

I. Grond die door het bedrijf tegen een van tevoren vastgestelde prijs (in geld en/of in natura) is gepacht op grond van een (schriftelijke of mondelinge) pachtovereenkomst. Een perceel kan maar bij één bedrijf worden ingedeeld. Indien een perceel gedurende een referentiejaar aan meer dan een bedrijf verpacht is geweest, wordt het gewoonlijk ingedeeld bij het bedrijf waarbij het het grootste gedeelte van het referentiejaar behoorde.

II. Gepachte grond kan bestaan uit:

— een geheel bedrijf,

— een of meer percelen.

Gepachte grond mag niet als deel van het bedrijf van de eigenaar worden aangemerkt, maar moet steeds tot het bedrijf van de pachter worden gerekend. Dieren die zich op deze grond bevinden, worden geacht te behoren tot het bedrijf dat deze dieren bezit.

Grond of bedrijven die door familieleden van het bedrijfshoofd aan hem is/zijn verpacht, zijn inbegrepen indien ze door het ondervraagde bedrijf worden geëxploiteerd. Grond van een ander bedrijf waarover het bedrijfshoofd beschikt als tegenprestatie voor geleverde arbeid, valt er eveneens onder, tenzij het gaat om grond die als loon aan een landbouwarbeider ter beschikking is gesteld. (In tegenstelling tot grond die als loon ter beschikking van een landbouwarbeider is gesteld en die doorgaans in de vruchtwisseling van het bedrijf is opgenomen, wordt in deze pachtovereenkomst niet alleen een bepaalde oppervlakte, maar ook de ligging en de begrenzing van het stuk grond bepaald.)

Aan een derde doorverpachte grond wordt tot het bedrijf van deze derde gerekend, aangezien deze grond geen deel van het bedrijf uitmaakt.

C/3 **Oppervlakte cultuurgrond in deelpacht of andere exploitatievormen**

C/3 a) *Oppervlakte cultuurgrond in deelpacht*

I. Grond (eventueel een geheel bedrijf) die gezamenlijk door de verpachter en de deelpachter op basis van een (schriftelijke of mondelinge) deelpachtovereenkomst wordt geëxploiteerd. De (economische of fysische) output wordt krachtens een in de overeenkomst bepaalde verhouding onder hen verdeeld.

II. Hiertoe behoren onder andere:

„colonia parziaria" voor hele bedrijven:

bij „colonia parziaria" voor een geheel bedrijf wordt een bedrijf door de verpachter aan een gezinshoofd overgedragen onder de volgende voorwaarden: hij is gehouden om met behulp van zijn gezin de werkzaamheden op het bedrijf te verrichten, een gedeelte van de kosten te dragen en met de verpachter volgens een bepaalde verhouding de oogst te delen.

▼M1

C/3 b) *Oppervlakte cultuurgrond in andere exploitatievormen*

I. Exploitatievormen die niet elders onder C/1, C/2 en C/3 a) worden genoemd.

II. Hiertoe behoren onder andere:

1. grond waarop het bedrijfshoofd rechten heeft:

   — uit hoofde van zijn functie bv. boswachter, geestelijke, leraar),

   — die hij heeft gekregen van een gemeente of een andere instelling, bijvoorbeeld gemeenschappelijk grasland waarvan het bedrijfshoofd een bepaald areaal is toegewezen (dit mag niet worden verward met een recht op beweiding);

2. grond die door het bedrijf zonder vergoeding wordt benut (bv. het areaal van opgeheven bedrijven dat door het ondervraagde bedrijf wordt geëxploiteerd);

3. „colonia parziaria" voor bepaalde percelen:

   bij „colonia parziaria" voor bepaalde percelen worden alleen een of meer percelen overgedragen, die onder dezelfde voorwaarden als beschreven onder a) worden gebruikt.

C/5 **Bedrijfssysteem en werkwijzen**

C/5 a), d) en e) *Biologische landbouw*

I. Er moet informatie worden ingewonnen over de vraag of het bedrijf de landbouw uitoefent volgens bepaalde vaste normen en regels die zijn neergelegd in Verordening (EEG) nr. 2092/91 van de Raad [1], laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 473/2002 van de Commissie [2], of eventueel in de meest recente wetgeving over de „biologische productiemethode en aanduidingen dienaangaande op landbouwproducten en levensmiddelen" en/of de gelijkwaardige nationale regels voor biologische productie.

II. De verordening geeft een geharmoniseerd kader voor de etikettering en productie van en het toezicht op landbouwproducten die aanduidingen dragen of bedoeld zijn om aanduidingen te dragen over biologische productiemethoden. Volgens de regels van de verordening moet de productie zodanig plaatsvinden dat de percelen en de productie- en opslagruimten duidelijk gescheiden zijn van die van andere eenheden, die niet volgens de biologische productiemethoden werken.

Wanneer alleen op een deel van de oppervlakte cultuurgrond of bij een deel van de veestapel van het bedrijf biologische landbouwproductiemethoden worden toegepast, worden uitsluitend deze oppervlakte en deze veestapel hier geregistreerd.

C/5 a) *Oppervlakte cultuurgrond van het bedrijf, waarop biologische landbouwproductiemethoden worden toegepast*

I. Het gedeelte van de oppervlakte cultuurgrond op het bedrijf, waarop de productie volledig in overeenstemming is met de principes van de biologische productie op landbouwgebied, zoals uiteengezet in bijlage I bij Verordening (EEG) nr. 2092/91.

II. De verordening maakt een onderscheid tussen oppervlakten waarbij ten volle wordt voldaan aan de voorschriften en die waarbij de omschakelingsperiode nog loopt. Alleen producten die afkomstig zijn van oppervlakten die volledig zijn omgeschakeld op de principes van de biologische productie, mogen in de handel worden gebracht met een etiket waarop naar de biologische productiemethoden wordt verwezen.

---

[1] PB L 198 van 22.7.1991, blz. 1.
[2] PB L 75 van 16.3.2002, blz. 21.

▼**M1**

Hier worden alleen oppervlakten geregistreerd waarvoor de omschakelingsperiode beëindigd is (zie C/5 d)).

C/5 d) *Oppervlakte cultuurgrond van het bedrijf, waarop wordt overgeschakeld op biologische landbouwproductiemethoden*

I. Het gedeelte van de oppervlakte cultuurgrond van het bedrijf, waarop biologische landbouwproductiemethoden worden toegepast, maar waar de overgangsperiode waarna men geacht wordt ten volle met de principes van de biologische productie in overeenstemming te zijn, zoals uiteengezet in bijlage I bij Verordening (EEG) nr. 2092/91, nog niet is beëindigd.

II. Hier worden alleen oppervlakten geregistreerd waarvoor de omschakelingsperiode nog niet beëindigd is (zie C/5 a)).

C/5 e) *Bedrijven die ook bij de dierlijke productie biologische landbouwproductiemethoden toepassen*

I. Bedrijven waar de gehele dan wel een gedeelte van de dierlijke productie volledig in overeenstemming is met de principes van de biologische productie, zoals uiteengezet in bijlage I bij Verordening (EEG) nr. 2092/91, of die zich in een omschakelingsperiode met het oog op een dergelijke overeenstemming bevindt.

II. In de verordening wordt bepaald dat gewoonlijk bij de gehele dierlijke productie op een bedrijf de voorschriften inzake biologische productiemethoden moeten worden toegepast. Alleen wanneer de gebouwen, percelen en soorten duidelijk kunnen worden onderscheiden, kan een deel van de dieren op andere wijze worden gefokt.

C/5 c) *Steun in het kader van verbintenissen op het gebied van milieumaatregelen in de landbouw*

I. Alle steun die via een lidstaat aan het bedrijf is betaald in de zin van de artikelen 22 tot en met 24 van Verordening (EG) nr. 1257/1999, of eventueel de meest recente wetgeving. Ook op basis van oudere communautaire wetgeving in het kader van soortgelijke programma's betaalde steun is inbegrepen. Steun die alleen betrekking heeft op biologische landbouw blijft buiten beschouwing.

II. Volgens Verordening (EG) nr. 1257/1999 kan er steun worden verleend voor landbouwproductiemethoden die zijn ontworpen met het oog op milieubescherming en natuurbeheer (milieumaatregelen in de landbouw), ter bevordering van:

— wijzen van gebruik van landbouwgrond die verenigbaar zijn met de bescherming en verbetering van het milieu, het landschap en de kenmerkende elementen daarvan, de natuurlijke hulpbronnen, de bodem en de genetische verscheidenheid,

— extensivering van de landbouw, en beheer van niet erg intensieve graslandsystemen,

— instandhouding van milieuvormen met een grote natuurwaarde waar landbouw wordt beoefend,

— instandhouding van landschapselementen en van historische elementen op landbouwgrond,

— toepassing van milieuplanning bij de agrarische bedrijfsvoering.

Steun kan worden toegekend aan landbouwers die voor een periode van ten minste vijf jaar verbintenissen op het gebied van milieumaatregelen in de landbouw aangaan (zo nodig voor een langere periode). Deze verbintenissen moeten verdergaan dan de toepassing van de gebruikelijke goede landbouwmethoden, en moeten betrekking hebben op dienstverlening waarin niet is voorzien in andere steunregelingen zoals die betreffende marktsteun of compenserende vergoedingen.

De steun wordt berekend op basis van de gederfde inkomsten, de extra kosten die met de verbintenis zijn gemoeid en de noodzaak een stimulans te geven.

▼M1

Soortgelijke steunregelingen zijn ook al ingevolge vroegere Gemeenschapswetgeving in het leven geroepen. Gezien de langdurige verbintenissen die in het kader van deze regelingen werden aangegaan, kunnen ze nog vele jaren van kracht zijn. Dergelijke steun moet ook hier worden geregistreerd.

▼M2

C/5 **Bedrijfssysteem en werkwijzen**

1. *C/5 f) Investeringssteun gedurende de afgelopen vijf jaar*

I. Overheidssteun voor investeringen betreft maatregelen die onder Verordening (EG) nr. 1257/1999 inzake plattelandsontwikkeling vallen.

II. „Rechtstreeks" betekent dat investeringssteun die niet rechtstreeks aan het bedrijf wordt betaald, maar die op een hoger niveau (regionaal of groepsniveau) wordt verstrekt, niet onder dit kenmerk valt, zelfs als deze steun het bedrijf indirect ten goede komt. Voorbeelden van niet-inbegrepen investeringen zijn:

— dienstverlenende instanties voor de basiszorg voor de plattelandseconomie en bevolking;

— de ontwikkeling en verbetering van de met de ontwikkeling van de landbouw samenhangende infrastructuur;

— de oprichting van bedrijfsverzorgingsdiensten en diensten ter ondersteuning van het bedrijfsbeheer voor de landbouw;

— de afzet van kwaliteitslandbouwproducten;

— grondverbetering;

— herverkaveling.

Niet inbegrepen zijn eveneens steun en maatregelen van Verordening (EG) nr. 1257/1999 die niet op investeringen betrekking hebben, zoals:

— opleiding (hoofdstuk III);

— vervroegde uittreding (hoofdstuk IV);

— probleemgebieden en gebieden met specifieke beperkingen op milieugebied (hoofdstuk V);

— milieumaatregelen in de landbouw (hoofdstuk VI).

2. *C/5 f) i) Overheidssteun in het kader van productieve investeringen*

I. In Verordening (EG) nr. 1257/1999 hebben productieve investeringen betrekking op:

— artikel 4: investeringen in landbouwbedrijven;

— artikel 8: vestiging van jonge landbouwers.

3. *C/5 f) ii) Overheidssteun in het kader van maatregelen voor plattelandsontwikkeling*

I. De maatregelen voor plattelandsontwikkeling die hieronder vallen zijn bepaalde maatregelen van artikel 33 van Verordening (EG) nr. 1257/1999:

— dorpsvernieuwing en -ontwikkeling en de bescherming en instandhouding van het landelijke erfgoed;

— diversificatie van de bedrijvigheid in de landbouw en in verwante activiteiten gericht op het combineren van verscheidene activiteiten of het aanboren van alternatieve inkomstenbronnen;

— de bevordering van toeristische en ambachtelijke activiteiten;

— milieubehoud in samenhang met land- en bosbouw en landschapsbeheer, en met verbetering van het welzijn van dieren;

▼M2

— financiële instrumentering;

en investeringen in de bosbouw (hoofdstuk VIII).

C/6 **Bestemming van de productie van het bedrijf**

4. *C/6 a) Verbruik door het huishouden van het bedrijfshoofd*

II. ►M3 Gratis verstrekking aan gezins- en familieleden moet als verbruik door het huishouden worden beschouwd. Voor de eindproductie zoals bedoeld in deze rubriek wordt de definitie van de finale output van de landbouwrekeningen gebruikt (dat wil zeggen dat landbouwproducten die als input voor andere productie wordt gebruikt, zoals veevoeder voor de dierlijke productie, bij de berekening van de finale output buiten beschouwing blijven).

De 50 %-grens is natuurlijk geen precieze grens, maar geeft een orde van grootte aan. ◄

5. *C/6 b) Rechtstreekse verkoop aan consumenten*

II. De 50 % grens is natuurlijk niet het resultaat van een precieze schatting, maar geeft een orde van grootte aan.

▼M1

D t/m H. **TOTALE OPPERVLAKTE**

I. De totale oppervlakte van het bedrijf (D tot en met H) omvat de oppervlakte cultuurgrond (D tot en met G) die door het bedrijf wordt geëxploiteerd en het overige areaal (H).

II. In sectie I wordt nauwkeuriger informatie gegeven over de wijze waarop bepaalde al in de secties D tot en met H opgenomen oppervlakten worden gebruikt. Onder I geregistreerde oppervlakten mogen derhalve niet bij de andere oppervlakten worden opgeteld, omdat deze anders tweemaal zouden worden geregistreerd.

De oppervlakte cultuurgrond van het bedrijf omvat de oppervlakte met hoofdcultures die zijn bestemd voor de oogst in het jaar van de enquête.

Bij de indeling van de totale oppervlakte wordt iedere oppervlakte slechts eenmaal aangegeven.

Meerjarige cultures en teelten die de bodem meerdere jaren in beslag nemen (zoals asperges, aardbeien, vaste planten) zijn inbegrepen vanaf het jaar dat ze zijn aangeplant, ook al zijn ze nog niet in productie.

Gekweekte paddestoelen (I/2) worden bij de totale oppervlakte niet in aanmerking genomen.

In geval van gecombineerde teelten (I/5) wordt de oppervlakte cultuurgrond naar rata van het bodemgebruik voor deze teelten over de plantaardige producten verdeeld.

Op dezelfde wijze wordt een combinatie van landbouw- en bosareaal verdeeld.

Dit principe geldt niet voor gemengde teelten (gewassen die tezamen worden geteeld en geoogst op hetzelfde perceel, bv. mengsels van granen), noch voor elkaar opvolgende teelten (bv. klaver onder eerder geoogste gerst).

Wanneer bij gecombineerde teelten één ervan voor het bedrijf van geen betekenis is, wordt deze voor de verdeling van de oppervlakte als niet bestaand beschouwd.

Er kan van het principe van de pro-rataverdeling worden afgeweken wanneer toepassing ervan tot onbevredigende resultaten leidt, op voorwaarde dat de regels die de lidstaten in overeenstemming met de Commissie hebben opgesteld, in acht worden genomen.

Elkaar opvolgende secundaire teelten worden geregistreerd onder I/1. In de rubrieken D tot en met G wordt niet de oppervlakte voor elk van deze teelten afzonderlijk berekend, maar wordt de oppervlakte aan slechts één teelt, die als

▼M1

hoofdteelt wordt beschouwd, toegerekend. Wanneer tijdens een oogstjaar op hetzelfde areaal verschillende teelten na elkaar plaatsvinden, wordt de teelt met de hoogste productiewaarde als hoofdteelt aangemerkt. Indien uit de productiewaarde niet blijkt wat de hoofdteelt is, wordt de teelt die de grond het langst bezet als hoofdteelt aangemerkt.

D. **BOUWLAND**

I. Regelmatig bewerkt land (geploegd of bebouwd) dat in het algemeen in de vruchtwisseling is opgenomen.

II. Bij vruchtwisseling volgt op een bepaald perceel het ene gewas op het andere volgens een vooraf vastgesteld programma. Gewoonlijk komt er ieder jaar een ander gewas, maar ook meerjarige gewassen zijn mogelijk. Om bouwland te onderscheiden van meerjarige cultures (G) of blijvend grasland (F) wordt een drempel van vijf jaar aangehouden. Dit betekent dat wanneer een perceel vijf jaar of langer voor hetzelfde gewas wordt gebruikt, zonder dat intussen het voorgaande gewas verwijderd is en er een nieuw gewas is geplant, dit perceel niet als bouwland wordt beschouwd.

Bepaalde gewassen die gewoonlijk als groente, sierplant of handelsgewas worden behandeld (bv. asperges, rozen, siersstruiken die om hun bloesem of hun blad worden gekweekt, aardbeien, hop) zijn in deze categorie begrepen, ook al worden zij langer dan vijf jaar op het perceel verbouwd.

▼M3

Het bouwland omvat de teelten D/1 tot en met D/20, D/23 tot en met D/35, braakland zonder financiële steun (D/21) en braakland, zonder economische opbrengst, waarvoor financiële steun wordt betaald (D/22).

▼M1

Oppervlakten waarvoor financiële steun wordt verleend, maar die gebruikt worden voor de teelt van handelsgewassen, zijn begrepen in hun respectieve rubriek, maar worden ook geregistreerd onder I/8 b).

D/1 t/m D/8 **Granen voor korrelwinning (inclusief zaden)**

II. Zonder groen geoogste of vervoederde granen. Deze zijn opgenomen onder D/18.

D/1 **Zachte tarwe en spelt**

I. Triticum aestivum L. emend. Fiori et Paol., Triticum spelta L. en Triticum monococcum L.

D/2 **Harde tarwe**

I. Triticum durum Desf.

D/3 **Rogge**

I. Secale cereale L.

Inclusief mengsels van rogge en andere granen, gezaaid in het najaar.

D/4 **Gerst**

I. Hordeum vulgare L.

D/5 **Haver**

I. Avena sativa L.

Inclusief mengsels van haver en andere granen, gezaaid in het voorjaar.

D/6 **Korrelmaïs**

I. Maïs (Zea mays L.) geoogst voor korrelwinning.

II. Maïs die wordt geoogst met de hand of met een pluk- of maaidorser, ongeacht het gebruik, inclusief maïs die als graan wordt ingekuild. Ook maïs die wordt geoogst met delen van de spil, maar met een vochtigheid van meer dan

▼M1

	20 %, en die wordt ingekuild (zaad-spilmengsel) is hier inbegrepen. Suikermaïskolven voor menselijke consumptie vallen onder D/14.
D/7	**Rijst**
I.	Oryza sativa L.
D/8	**Overige granen voor korrelwinning**
I.	Droog te oogsten granen in zuivere teelt voor de korrelwinning, die niet elders onder D/1 tot en met D/7 zijn geregistreerd.
II.	Tot de hier te registreren gewassen behoren onder meer: sorgho (Sorghum bicolor × Sorghum sudanense), triticale (Triticosecale Wittmack) en gierst (Panicum miliaceum L.). Boekweit (Fagopyrum esculentum) en kanariezaad (Phalaris canariensis L.) vallen er ook onder omdat zij op dezelfde manier als granen worden geteeld en verwerkt.
D/9	**Eiwitrijke gewassen voor korrelwinning (inclusief zaden en mengsels van granen en peulvruchten)**
I.	Gewassen die hoofdzakelijk voor hun eiwitgehalte worden gezaaid en geoogst.
II.	Groen geoogste eiwitrijke gewassen vallen onder D/14 of D/18, afhankelijk van hun gebruik. Het gaat hierbij hoofdzakelijk om peulgewassen.
D/9 e)	*Erwten, veldbonen en niet-bittere lupinen*
I.	Pisum sativum L., Vicia faba L., Lupinus spp., droog te oogsten zuivere teelt voor korrelwinning.
D/9 f)	*Linzen, kekers en wikke*
I.	Lens culinaris, Cicer arietinum, Vicia pannonica Crantz of Vicia varia, droog te oogsten zuivere teelt voor korrelwinning.
D/9 g)	*Andere drooggeoogste eiwitrijke gewassen*
I.	Gewassen die worden gezaaid en droog worden geoogst voor de korrelwinning, hoofdzakelijk voor hun eiwitgehalte, niet elders genoemd.
D/10	**Aardappelen (inclusief primeurs en pootaardappelen)**
I.	Solanum tuberosum L.
D/11	**Suikerbieten (exclusief zaden)**
I.	Beta vulgaris, bestemd voor de suikerindustrie en de alcoholproductie.
D/12	**Voederhakvruchten (exclusief zaden)**
I.	Voederbieten (Beta vulgaris L.), voor vervoedering bestemde planten van de familie Brassicae en andere planten die hoofdzakelijk voor hun voor vervoedering bestemde wortelen worden geteeld, niet elders genoemd.
II.	Alle voor vervoedering bestemde planten van de familie Brassicae vallen hieronder, ongeacht of de wortel of de stengel voor voederdoeleinden wordt geoogst. Andere planten die hieronder vallen zijn bijvoorbeeld aardperen (Helianthus tuberosus L.), bataten (Ipomoea batatas (L.) Lam.), pastinaken voor voederdoeleinden (Pastinaca sativa L.), yams (Discorea spp.) en maniokwortelen (Manihot esculenta Crantz).
D/23-D/35	**Handelsgewassen**
I.	Planten die gewoonlijk niet direct voor consumptie worden verkocht omdat ze voor hun eindgebruik industrieel moeten worden verwerkt.

▼M1

II.	Inclusief zaden van oliehoudende gewassen, doch exclusief zaden en zaailingen van vezelgewassen, hop, tabak en andere handelsgewassen.
D/23	**Tabak**
I.	Nicotiana tabacum L.
D/24	**Hop**
I.	Humulus lupulus L.
D/25	**Katoen**
I.	Gossypium spp.
D/26	**Kool- en raapzaad**
I.	Brassica napus L. en Brassica rapa, geteeld voor de olieproductie, droog te oogsten voor de korrelwinning.
D/27	**Zonnebloemzaad**
I.	Helianthus annuus L.
D/28	**Sojabonen**
I.	Glycine max L.
D/29	**Lijnzaad**
I.	Linum usitatissimum L., variëteiten die hoofdzakelijk voor de olieproductie worden geteeld.
D/30	**Andere oliehoudende gewassen**
I.	Andere planten die hoofdzakelijk voor hun gehalte aan olie worden geteeld en droog worden geoogst voor de korrelwinning, niet elders genoemd.
II.	Hieronder vallen bijvoorbeeld mosterdzaad (Sinapis alba L.), blauwmaanzaad (Papaver somniferum L.), sesamzaad (Sesamum indicum L.), aardamandelen (Cyperus esculentus L.) en grondnoten (Arachis hypogea).
D/31	**Vlas**
I.	Linum usitatissimum L., variëteiten die hoofdzakelijk voor de vezelproductie worden geteeld.
D/32	**Hennep**
I.	Cannabis sativa L.
D/33	**Andere vezelgewassen**
I.	Andere planten die hoofdzakelijk voor hun vezelgehalte worden geteeld, niet elders genoemd.
II.	Hieronder vallen bijvoorbeeld jute (Corchorus capsularis), abaca/manillahennep (Musa textilis), sisal (Agave sisalana) en kenaf (Hibiscus cannabinus).
D/34	**Aromatische planten, geneeskrachtige kruiden en specerijen**
II.	Tot de aromatische planten, geneeskrachtige kruiden en specerijen behoren met name: engelwortel (Angelica spp.), wolfskers (Atropa spp.), kamille (Matricaria spp.), karwij (Carum spp.), vingerhoedskruid (Digitalis spp.), gentiaan (Gentiana spp.), hysop (Hyssopus spp.), jasmijn (Jasminum spp.), lavendel en lavandin (Lavandula spp.), marjolein (Origanum spp.), melisse (Melissa spp.), munt (Mentha spp.), slaapbol (Papaver spp.), maagdenpalm (Vinca spp.), psyllium (zaden) (Psyllium spp.), saffraan (Curcuma spp.), salie (Salvia spp.), goudsbloem (Calendula spp.), valeriaan (Valeriana spp.) enz.
D/35	**Handelsgewassen, niet elders genoemd**
I.	Andere handelsgewassen die niet elders worden genoemd.

▼M1

II.	Hieronder vallen bijvoorbeeld cichorei (Cichorium intibus L.) en suikerriet (Saccharum officinarum L.).
D/14 en D/15	**Verse groenten, meloenen, aardbeien**
II.	Zonder gekweekte paddestoelen (I/2).
D/14	**Verse groenten, meloenen, aardbeien — in open lucht of onder lage beschermingsafdekking**
D/14 a)	*Akkerbouwmatig geteeld*
I.	Groenten, meloenen en aardbeien die worden geteeld op grond en in vruchtwisseling met andere akkerbouwgewassen.
II.	Akkerbouwmatig geteelde groenten zijn meestal, maar niet altijd, bestemd voor industriële verwerking en niet direct voor de markt. Het basiselement is de toepassing van vruchtwisseling op het bedrijf: als de oppervlakten waarop groenten worden verbouwd, worden afgewisseld met andere gewassen dan tuinbouwgewassen (D/14 en D/16), is er sprake van een akkerbouwmatige teelt.
D/14 b)	*Tuinbouwmatig geteeld*
I.	Groenten, meloenen en aardbeien die worden geteeld op grond en in vruchtwisseling met andere tuinbouwgewassen (D/14 en D/16).
II.	Tuinbouwmatig geteelde groenten zijn meestal, maar niet altijd, direct voor de markt bestemd en niet voor industriële verwerking. Het basiselement is de toepassing van vruchtwisseling op het perceel: als de oppervlakten waarop groenten worden verbouwd alleen wordt afgewisseld met andere tuinbouwgewassen (D/14 en D/16), is er sprake van een tuinbouwmatige teelt.
D/15, D/17 en G/7	**Teelten onder glas of andere hoge (betreedbare) beschermingsinstallatie**
I.	Gewassen die gedurende de gehele vegetatieve cyclus of voor het grootste deel daarvan onder staand glas of onder een andere hoge (betreedbare) beschermingsinstallatie (met glas of met hard of zacht plastic folie), vast of verplaatsbaar, worden geteeld.
II.	Hieronder vallen niet het bedekken van grond met plastic folie en teelten in niet-betreedbare plastic tunnels of onder stolpen en draagbare kastjes. Bij verplaatsbare kassen en andere hoge beschermingsinstallaties worden alle oppervlakten die gedurende de voorafgaande twaalf maanden waren overdekt, bij elkaar opgeteld om de totale oppervlakte van de teelten onder staand glas te verkrijgen (dus niet alleen het grondoppervlak van de betrokken installaties). Teelten die gedeeltelijk onder staand glas en gedeeltelijk in open lucht plaatsvinden, worden uitsluitend bij de oppervlakte onder staand glas in aanmerking genomen, behalve wanneer ze maar een zeer korte tijd onder staand glas staan. Wanneer dezelfde oppervlakte onder staand glas verscheidene malen wordt gebruikt, wordt deze toch slechts eenmaal geteld. Bij installaties die uit verschillende lagen bestaan, wordt alleen het grondoppervlak in aanmerking genomen.

▼M1

D/16	**Bloemen en sierplanten (exclusief boomkwekerijgewassen), in open lucht of onder lage beschermingsafdekking**
D/17	**Bloemen en sierplanten (exclusief boomkwekerijgewassen), onder glas of andere hoge (betreedbare) beschermingsinstallatie**
D/18	**Voedergewassen**
I.	Alle „groene” voor vervoedering bestemde gewassen op bouwland die in vruchtwisseling met andere gewassen worden geteeld en korter dan vijf jaar op dezelfde oppervlakte worden verbouwd (een- en meerjarige voedergewassen).
II.	Deze „groene” gewassen (in tegenstelling tot de drogekorrelwinning) worden gewoonlijk gebruikt voor begrazing door het vee of om groen te worden geoogst. Ze kunnen echter ook droog worden geoogst, zoals hooi. In het algemeen wordt de gehele plant, behalve de wortels, geoogst en als veevoeder gebruikt. Gewassen die niet op het bedrijf worden gebruikt, maar die voor direct gebruik op andere landbouwbedrijven of aan de industrie worden verkocht, zijn inbegrepen. Hieronder vallen groen geoogste en/of vervoederde granen, handelsgewassen en andere gewassen op bouwland. Uitgesloten zijn voederhakvruchten (D/12).
D/18 a)	*Tijdelijk grasland*
I.	Grasgewassen, bestemd om te worden begraasd, gehooid of ingekuild, als onderdeel van een normale vegetatiecyclus, die ten minste één oogstjaar maar minder dan vijf jaar op dezelfde grond worden verbouwd en waarvoor het zaaigoed uit zuivere grassoorten of uit mengsels van grassoorten bestaat. De teelt wordt beëindigd door ploegen of door de grond anderszins te bewerken, dan wel worden de planten op andere wijze vernietigd, zoals met onkruidverdelgingsmiddelen, woorden de grond opnieuw wordt ingezaaid.
II.	Hieronder vallen mengsels die hoofdzakelijk bestaan uit grassen en andere voedergewassen (gewoonlijk peulgewassen), die worden begraasd dan wel groen of als hooi worden geoogst. Hieronder vallen geen eenjarige grassen (die minder dan één oogstjaar op dezelfde grond worden verbouwd).
D/18 b)	*Overige groenvoedergewassen*
I.	Andere, vooral eenjarige voedergewassen (bv. wikke, voedermaïs, groen geoogste en/of vervoederde granen, peulgewassen).
D/18 b/i)	Voedermaïs (kuilmaïs)
I.	Maïs (Zea mays L.) die wordt geteeld om te worden ingekuild.
II.	Alle vormen van voedermaïs die niet wordt geoogst voor de maïskorrels (hele kolf, hele plant of delen daarvan). Dit omvat voedermaïs die direct door de dieren wordt gevreten (zonder inkuiling) en hele kolven (korrels + spil + vlies) die worden geoogst om te worden vervoederd of ingekuild.
D/18 b/iii)	Andere voedergewassen
I.	Andere voor vervoedering bestemde gewassen op bouwland die groen worden geoogst, niet elders genoemd.
II.	Allerlei soorten klaver, eenjarig of meerjarig: bv. incarnaatklaver (Trifolium incarnatum L.), rode klaver (T. pratense L.), witte klaver (T. repens L.), Alexandrijnse klaver (T. alexandrinum), Perzische klaver (T. resupinatum) en diverse soorten luzerne vallen hieronder. Ook vallen hieronder mengsels van voedergewassen die hoofdzakelijk (gewoonlijk > 80 %) uit peulgewassen bestaan

▼M1

en verder uit grassen, die groen dan wel als hooi worden geoogst.

Inbegrepen zijn eenjarige gewassen als granen, eenjarige raaigrassen en eenjarig sorgho, bepaalde eenjarige grassen zoals beemdgras (Poa annua L.), planten die tot andere families behoren, zoals kruisbloemigen, en die niet elders worden genoemd (raapzaad enz.), facelia (Phacelia tanacetifolia (Benth)), indien deze groen worden geoogst.

Snijmaïs blijft buiten beschouwing.

D/19 **Zaden en zaailingen op bouwland**

I. Areaal voor de productie van voor de verkoop bestemde zaden en zaailingen, met uitzondering van granen, rijst, peulvruchten, aardappelen en oliehoudende gewassen. Zaad en zaailingen die zijn bestemd voor gebruik op het bedrijf zelf (bv. jonge groenteplanten zoals kool- en slaplantjes), zijn in de rubriek voor die gewassen begrepen.

II. Zaden voor voedergewassen zijn hieronder begrepen.

D/20 **Overige gewassen op bouwland**

I. Akkerbouwgewassen die niet zijn opgenomen in de rubrieken D/1 tot en met D/19 of D/21 tot en met D/35.

II. Hiertoe behoren alleen economisch minder belangrijke gewassen. Er zouden alleen gewassen moeten worden opgenomen die nergens anders kunnen worden ingedeeld. Mengsels van gewassen moeten zo mogelijk elders worden geregistreerd, hetzij overeenkomstig de definities van de betreffende variabele, hetzij, wanneer er niets is vermeld, onder het gewas met de hoogste economische waarde.

Indien een gewas niet apart kan worden ingedeeld, moet het worden samengevoegd met soortgelijke gewassen en niet met andere gewassen van een andere categorie. Zo moeten kleine oppervlakten met olievlas niet hier, maar onder „Andere oliehoudende gewassen” worden ingedeeld.

D/21 en D/22 **Braakland**

II. Braakland mag niet worden verward met land dat wordt gebruikt voor voor- of nateelten (I/1) of met niet in gebruik zijnde cultuurgrond (H/1). Het essentiële kenmerk van braakland is dat het met rust wordt gelaten, in het algemeen gedurende een vegetatieperiode, met het oog op verbetering van de bodem.

Braakland kan in de volgende vormen voorkomen:

1. kale grond;
2. grond met spontane plantengroei die in bepaalde gevallen als veevoeder kan worden gebruikt of kan worden ondergeploegd;
3. grond die enkel wordt ingezaaid met het oog op de productie van groenbemesting.

D/21 **Braakland, zonder financiële steun**

I. Al dan niet bewerkt land in vruchtwisseling dat gedurende het gehele landbouwjaar geen oogst oplevert en waarvoor geen financiële steun wordt verleend.

▼M3

D/22 **Braakland, zonder economische opbrengst, waarvoor financiële steun wordt betaald**

I. Grond die niet meer voor productie wordt gebruikt en waarvoor het bedrijf recht heeft op financiële steun. Dit omvat grond die overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1782/2003 (of eventuele recentere wettelijke bepalingen) niet meer voor productie wordt gebruikt, in goede landbouw- en milieuconditie wordt gehouden en in aanmerking komt voor de bedrijfstoeslagregeling of voor braakleggingstoeslagrechten.

▼M3

Grond waarop soortgelijke nationale regelingen van toepassing zijn, wordt ook onder deze rubriek geregistreerd.

Grond die meer dan vijf jaar lang uit productie wordt gehouden volgens regelingen die niet inhouden dat de grond in goede landbouw- en milieuconditie moet worden gehouden, moet worden opgenomen onder H/1 + H/3.

▼M1

II. Bouwland waarvoor regelingen gelden waarbij wel producten mogen worden geteeld die niet voor de voedselproductie zijn bestemd, worden, wanneer dit — op contractbasis — ook gebeurt, ingedeeld onder D/1 t/m D/20 of D/23 t/m D/35.

E. **TUINEN VOOR EIGEN GEBRUIK**

I. Oppervlakten voor de teelt van landbouwproducten die zijn bedoeld voor consumptie door het bedrijfshoofd en zijn huishouden.

II. Tuinen voor eigen gebruik zijn gewoonlijk afgescheiden van de rest van de landbouwgrond en als zodanig herkenbaar. Alleen de incidenteel overblijvende producten van dit stuk grond zijn op het bedrijf te koop. Alle oppervlakten waarvan de opbrengst steeds op de markt wordt verkocht, vallen onder andere rubrieken, ook al consumeren het bedrijfshoofd en zijn huishouden de desbetreffende producten gedeeltelijk zelf.

Oppervlakten voor de productie van voedergewassen vallen, ook al worden de betrokken dieren door het bedrijfshoofd en diens gezin zelf geconsumeerd, toch onder de desbetreffende rubrieken.

Een tuin voor eigen gebruik kan zowel uit bouwland als uit meerjarige cultures bestaan.

Hieronder vallen niet:

— siertuinen (parken en grasperken) (H/3),

— oppervlakten die worden bebouwd ten behoeve van collectieve huishoudens, zoals onderzoekinstellingen, religieuze gemeenschappen, kostscholen en gevangenissen, mits zo'n met een collectief huishouden verbonden bedrijf aan de overige criteria van een landbouwbedrijf voldoet. Deze oppervlakten worden aangemerkt als oppervlakten van een landbouwbedrijf en ingedeeld naar de aard van het gebruik dat ervan wordt gemaakt.

F. **BLIJVEND GRASLAND**

I. Land dat blijvend (voor een periode van vijf jaar of meer) wordt gebruikt voor de teelt van kruidachtige voedergewassen, ongeacht of deze zijn ingezaaid of dat zij zich zelf hebben uitgezaaid, en dat niet in de vruchtwisseling van het bedrijf is opgenomen.

II. Het land kan worden begraasd of gemaaid ter verkrijging van hooi of kuilvoer.

F/1 **Blijvend grasland, exclusief weiden met geringe opbrengst**

I. Blijvend grasland waarvan de grond van goede of redelijke kwaliteit is. Deze gebieden kunnen gewoonlijk intensief worden begraasd.

II. Hieronder vallen niet:

— periodiek of bij voortduring gebruikte weiden met geringe opbrengst (F/2),

— niet-gebruikte weiden (H/1).

F/2 **Weiden met geringe opbrengst**

I. Blijvend grasland met geringe opbrengst, waarvan de grond veelal slecht van kwaliteit is, bijvoorbeeld op geaccidenteerd terrein of op grote hoogte gelegen weiden die gewoonlijk

▼M1

niet worden verbeterd door bemesting, bebouwing, inzaaiing of drainage.

Deze oppervlakten worden gewoonlijk alleen extensief begraasd, kunnen geen hoge dierdichtheid aan en worden gewoonlijk niet gemaaid.

II. Hieronder kunnen vallen rotsachtig, heide- en moerasland en de „deer forests" in Schotland.

Hieronder vallen geen niet-gebruikte weiden met geringe opbrengst (H/1).

▼M3

F/3 *Permanent grasland dat niet meer voor productie wordt gebruikt en dat voor financiële steun in aanmerking komt*

I. Permanent grasland dat overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1782/2003 (of eventuele recentere wettelijke bepalingen) niet meer voor productie wordt gebruikt, in goede landbouw- en milieuconditie wordt gehouden en in aanmerking komt voor de bedrijfstoeslagregeling.

▼M1

G. **MEERJARIGE CULTURES**

I. Niet in de vruchtwisseling opgenomen teelten, andere dan blijvend grasland, die de grond gedurende verscheidene jaren in beslag nemen en herhaaldelijk opbrengsten leveren.

II. Deze rubriek omvat ook boomkwekerijen (uitgezonderd de tot het bosareaal gerekende niet-commerciële bosboomkwekerijen die zich in het bos bevinden) en voor vlechtwerk gebruikte gewassen (grienden, riet, biezen, enz.) (G/6).

Deze rubriek omvat geen gewassen die als groenten, sierplanten of handelsgewassen zijn aan te merken (bv. asperges, rozen, sierheesters die om hun bloesem of hun blad worden gekweekt, aardbeien, hop), ook al zijn het meerjarige culturen. Zij vallen onder de desbetreffende rubriek van het bouwland.

G/1 t/m G/6 **Meerjarige cultures in open lucht**

G/1 **Boomgaarden en kleinfruit**

I. Voor de fruitproductie bestemde aanplantingen van bomen, struiken en overblijvende kleinfruitgewassen, behalve aardbeiplanten. Hieronder vallen zowel aanplantingen met geringe afstanden tussen de bomen als die met meer verspreid staande bomen, al dan niet in combinatie met andere culturen.

II. Hiertoe behoren ook tammekastanjebomen.

Hieronder vallen geen citrusvruchtaanplantingen (G/2), olijfboomgaarden (G/3) en wijngaarden (G/4).

G/1 a) *Vers fruit en kleinfruit van gematigde breedten*

I. Boomgaarden en kleinfruitaanplantingen, van oudsher op gematigde breedten, voor de productie van vers fruit of kleinfruit.

G/1 b) *Fruit en kleinfruit van subtropische breedten*

I. Boomgaarden en kleinfruitaanplantingen, van oudsher op subtropische breedten, voor de productie van fruit of kleinfruit.

II. De volgende teelten worden onder meer als fruit en kleinfruit van subtropische breedten beschouwd: anona (Anona spp.), ananas (Ananas spp.), avocado (Persea spp.), banaan (Musa spp.), cactusvijg (Opuntia spp.), lychee (Litchi spp.), papaja (Carica spp.), mango (Mangifera spp.), guave (Psidium spp.), passievrucht (Passiflora spp.).

▼M1

G/1 c)	*Schaalvruchten*
II.	Dit kunnen bijvoorbeeld walnoten (Juglans regia L.), hazelnoten (Corylus avelanna L.), amandelen (Prunus dulcis (Mill.) D.A. Webb.) of kastanjes (Castanea sativa Mill.) zijn.
G/2	**Citrusvruchtaanplantingen**
I.	Citrus spp.
G/3	**Olijfboomgaarden**
I.	Olea europea L.
G/3 a)	*waar gewoonlijk tafelolijven worden geproduceerd*
I.	Aanplantingen van variëteiten die gewoonlijk bestemd zijn voor de productie van tafelolijven.
G/3 b)	*waar gewoonlijk olijven voor de oliewinning worden geproduceerd*
I.	Aanplantingen van variëteiten die gewoonlijk bestemd zijn voor de productie van olijfolie
G/4	**Wijngaarden**
I.	Vitis vinifera L.
G/4 a)	*Wijngaarden waar gewoonlijk kwaliteitswijn wordt geproduceerd*
I.	Teelten van variëteiten wijndruiven die gewoonlijk bestemd zijn voor de productie van in bepaalde gebieden voortgebrachte kwaliteitswijnen (v.q.p.r.d.) en beantwoorden aan de voorschriften van Verordening (EG) nr. 1493/1999 van de Raad van 17 mei 1999 houdende een gemeenschappelijke ordening van de wijnmarkt [1] (of eventueel aan recentere wettelijke bepalingen) en aan de voorschriften vastgesteld ingevolge deze verordening en neergelegd in nationale reglementeringen.
G/4 b)	*Wijngaarden waar gewoonlijk andere wijn wordt geproduceerd*
I.	Teelten van variëteiten wijndruiven die zijn bestemd voor de productie van andere wijnen dan v.q.p.r.d.
G/4 c)	*Wijngaarden waar gewoonlijk tafeldruiven worden geproduceerd*
I.	Teelten van variëteiten wijndruiven die zijn bestemd voor de productie van tafeldruiven.
G/4 d)	*Wijngaarden waar gewoonlijk rozijnen en krenten worden geproduceerd*
I.	Teelten van variëteiten wijndruiven die zijn bestemd voor de productie van rozijnen en krenten.
G/5	**Boomkwekerijgewassen**
I.	Oppervlakte jonge houtachtige planten in de open lucht, bestemd om te worden verplant: a) wijnstokken en moederplanten; b) vruchtbomen en -struiken; c) sierbomen en -heesters; d) bosplanten (exclusief de in het bos gelegen bosboomkwekerijen voor de eigen behoefte van het bedrijf); e) bomen en heesters ter beplanting van tuinen, parken, straten en wegbermen (bv. haagplanten, rozen en andere sierheesters, sierconiferen), alsmede onderstammen en jonge zaailingen hiervan.

[1] PB L 179 van 14.7.1999, blz. 1.

▼M1

II. Commerciële bosboomkwekerijen, al dan niet in het bos, en buiten het bos gelegen bosboomkwekerijen voor de eigen behoefte van het bedrijf zijn hier inbegrepen. Hieronder vallen niet de in het bos gelegen bosboomkwekerijen voor de eigen behoefte van het bedrijf (in het algemeen van kleine afmetingen). Deze worden tot het bosareaal gerekend (H/2).

In tabelvorm:

Bosboomkwekerijen		
	Commercieel	Voor de eigen behoefte van het bedrijf
In het bos	G/5	H/2
Buiten het bos	G/5	G/5

G/6 **Andere meerjarige cultures**

I. Meerjarige cultures in open lucht, niet opgenomen onder G/1 t/m G/5; het betreft met name voor vlechtwerk gebruikte gewassen (zie 02.01.42 in de lijst van landbouwproducten).

G/7 **Meerjarige cultures onder glas**

Zie D/15 en D/17 voor de definitie van „onder glas”.

H. **OVERIG AREAAL**

Tot het „Overig areaal” behoort de oppervlakte niet in gebruik zijnde cultuurgrond (landbouwgrond die om economische, sociale of andere redenen niet meer in gebruik is en die niet in de vruchtwisseling is opgenomen) en de gebouwen, siertuinen, erven, wegen, vijvers, steengroeven, onvruchtbare gronden, rotsen enz.

H/1 **Oppervlakte niet in gebruik zijnde cultuurgrond (landbouwgrond die om economische, sociale of andere redenen niet meer in gebruik is en die niet in de vruchtwisseling is opgenomen)**

I. Grond die vroeger als cultuurgrond werd gebruikt, maar die in het referentiejaar van de enquête om economische, sociale of andere redenen niet meer voor landbouwdoeleinden wordt gebruikt en die niet in de vruchtwisseling is opgenomen.

II. Deze grond kan weer in gebruik worden genomen met de middelen die gewoonlijk op een landbouwbedrijf beschikbaar zijn.

Hieronder vallen niet:

— siertuinen (parken en grasperken) (H/3),

— braakland (D/21 en D/22).

H/2 **Bosareaal**

I. Oppervlakte die met bosbomen of -struiken is begroeid, inclusief in of buiten bossen gelegen populieraanplantingen en in het bos gelegen bosboomkwekerijen voor de eigen behoefte van het bedrijf, alsmede voorzieningen in het bos (boswegen, opslagplaatsen voor hout enz.).

II. In geval van een combinatie van landbouw- en bosbouwteelten wordt de oppervlakte verdeeld naar rata van het bodemgebruik.

Het bosareaal omvat ook de zich op het bedrijf bevindende windschermen en met bomen beplante afscheidingen wanneer het zinvol lijkt deze in het bosareaal op te nemen.

Kerstbomen, alsmede bomen en struiken die voornamelijk met het oog op energieproductie worden geteeld, behoren ook tot deze rubriek, ongeacht waar zij worden geteeld.

Tot het bosareaal worden niet gerekend:

▼M1

— notenbomen en tammekastanjebomen die voornamelijk voor de noten en de kastanjes worden gekweekt (G/1), andere aanplantingen van andere dan bosbomen (G) en grienden (G/6),

— arealen met verspreid staande bomen, kleine boomgroepen en afzonderlijke rijen bomen (H/3),

— parken (H/3), siertuinen (H/3), grasland (F/1 of F/2) en niet-gebruikte weiden met geringe opbrengst (H/1),

— heidegrond (F/1 of H/1),

— commerciële bosboomkwekerijen en andere buiten het bos gelegen boomkwekerijen (G/5).

H/3 **Andere gronden (gebouwen, siertuinen, erven, wegen, vijvers, steengroeven, onvruchtbare gronden, rotsen enz.)**

I. De delen van het totale bedrijfsareaal die noch tot de oppervlakte cultuurgrond noch tot de oppervlakte niet in gebruik zijnde cultuurgrond of het bosareaal worden gerekend.

II. Deze rubriek omvat met name:

1. oppervlakten die niet rechtstreeks voor de plantaardige productie worden gebruikt, maar voor het bedrijf onmisbaar zijn, zoals gebouwen en wegen;

2. oppervlakten die niet voor de landbouwproductie geschikt zijn, nl. oppervlakten die alleen met behulp van zeer krachtige middelen, waarover een landbouwbedrijf gewoonlijk niet beschikt, in cultuur kunnen worden gebracht, zoals moerassen en heidegrond;

3. siertuinen (parken en grasperken).

▼M3

I. **PADDESTOELEN, IRRIGATIE, AREAAL DAT NIET MEER VOOR PRODUCTIE WORDT GEBRUIKT EN WAARVOOR FINANCIËLE STEUN WORDT BETAALD, EN AREAAL DAT ONDER EEN BRAAKLEGGINGSREGELING VALT**

▼M1

I/1 **Elkaar opvolgende secundaire teelten (exclusief tuinbouw en teelten onder glas)**

I. Teelten voor of na de hoofdteelt die tijdens de twaalf maanden van de referentieperiode worden geoogst. Wanneer er meer dan een voor- of nateelt is, wordt voor elk ervan de oppervlakte geregistreerd.

II. Het areaal waarop de secundaire teelt plaatsvindt, wordt niet dubbel geteld, m.a.w. het areaal is, alleen voor de hoofdteelt, begrepen in de secties D t/m G, terwijl de oppervlakte voor de voor- of nateelt uitsluitend onder I/1 wordt opgetekend.

Tuinbouw (D/14 b)), teelten onder glas (D/15, D/17) en tuinen voor eigen gebruik (E) blijven buiten beschouwing.

I/2 **Paddestoelen**

I. Paddestoelen die worden geteeld in speciaal hiervoor opgerichte of aangepaste gebouwen, dan wel in grotten, kelders en andere onderaardse ruimten.

II. Opgetekend wordt het nettoteeltoppervlak (bedden en dergelijke) dat gedurende de twaalf maanden van de referentieperiode eenmaal of meermaals is of zal worden gebruikt.

Indien dit meermaals gebeurt, wordt de oppervlakte toch slechts eenmaal geteld.

I/3 a) *Irrigeerbaar areaal, totaal*

I. Areaal dat in de loop van het referentiejaar maximaal kan worden geïrrigeerd met behulp van de installaties en een hoeveelheid water die het bedrijf normaal ter beschikking staan.

▼M1

II. Het totale irrigeerbare areaal kan verschillen van het totale met irrigatie-installaties uitgeruste areaal, aangezien deze installaties verplaatsbaar kunnen zijn en dus tijdens het oogstjaar op diverse velden kunnen worden gebruikt, en ook omdat de capaciteit geringer kan zijn ten gevolge van de beschikbare hoeveelheid water en van de periode waarin de installaties kunnen worden verplaatst.

I/3 b) *Areaal van de gewassen die worden geïrrigeerd*

I. Areaal van de gewassen die in de loop van de twaalf maanden voorafgaande aan de peildatum ten minste eenmaal daadwerkelijk werden geïrrigeerd.

II. Teelten onder glas en tuinen voor eigen gebruik, die bijna altijd worden geïrrigeerd, zijn niet inbegrepen.

Indien in de loop van het oogstjaar op een veld diverse teelten elkaar opvolgen, mag het areaal toch slechts eenmaal worden geteld, namelijk voor de hoofdteelt wanneer die werd geïrrigeerd, en anders voor de belangrijkste geïrrigeerde voor- of nateelt.

I/5 **Gecombineerde teelten**

I. Een combinatie van tijdelijke teelten (teelten op bouwland dan wel grasland en weiden) en meerjarige cultures en/of bosbouwteelten op hetzelfde areaal; in bredere zin ook de combinatie van verschillende soorten meerjarige cultures of van verschillende tijdelijke cultures op een zelfde areaal.

II. Deze rubriek omvat de totale oppervlakte die werkelijk door gecombineerde teelten wordt ingenomen. De verdeling van het totale areaal over de verschillende teelten is neergelegd in D t/m H „Totale oppervlakte”.

I/7 **Dierlijke mest (vaste mest, gier en drijfmest)**

I. Vaste mest: uitwerpselen (al dan niet met stalstro) van huisdieren, die een kleine hoeveelheid urine kunnen bevatten.

Gier: urine van huisdieren die een kleine hoeveelheid uitwerpselen en/of water kan bevatten.

Drijfmest: vloeibare mest, d.w.z. een mengsel van uitwerpselen en urine van huisdieren, dat ook water en/of een kleine hoeveelheid stalstro kan bevatten.

I/7 a) *Opslagfaciliteiten*

I. In geval van vaste mest gaat het bij de opslagfaciliteiten om de opslag op een waterdicht oppervlak, voorzien van een opvanggoot, al dan niet overdekt.

In geval van gier of drijfmest gaat het bij de opslagfaciliteiten om een waterdichte tank, in de open lucht of overdekt, of om een bekleed bassin.

II.

I/7 b) *Opslagcapaciteit*

I. Het aantal maanden dat men over voldoende opslagfaciliteiten voor de op het bedrijf geproduceerde mest beschikt, zonder dat er gevaar voor doorsijpeling bestaat en zonder tussentijdse ruiming of lediging.

▼M3

I/8 **Areaal dat niet meer voor productie wordt gebruikt en waarvoor financiële steun wordt betaald, en areaal dat onder een braakleggingsregeling valt, ingedeeld onder:**

a) areaal dat niet meer voor productie wordt gebruikt, en waarvoor financiële steun wordt betaald (al opgenomen onder D/22 en F/3);

b) areaal gebruikt voor de teelt van landbouwgrondstoffen die niet bestemd zijn voor menselijke of dierlijke voeding (bv. koolzaad, bomen, struiken enz., inclusief linzen, kekers en wikke; al opgenomen onder D en G);

▼M1

c) oppervlakten omgezet in blijvend grasland (al opgenomen onder F/1 en F/2);

d) landbouwgrond omgezet in bossen, of voorbereid ter bebossing (al opgenomen onder H/2);

e) andere (al opgenomen onder H/1 en H/3).

▼M3

I. Grond die niet meer voor productie wordt gebruikt en waarvoor het bedrijf recht heeft op financiële steun. Dit omvat grond die overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1782/2003 (of eventuele recentere wettelijke bepalingen) niet meer voor productie wordt gebruikt, in goede landbouw- en milieuconditie wordt gehouden en in aanmerking komt voor de bedrijfstoeslagregeling of voor braakleggingstoeslagrechten. Grond waarop soortgelijke nationale regelingen van toepassing zijn, wordt ook onder deze rubriek geregistreerd.

▼M1

II. Uitsluitend het areaal waarvoor het bedrijf voor het referentiejaar van de enquête recht heeft op financiële steun.

Daartoe wordt ook het areaal gerekend waarvoor recht op financiële steun bestaat in verband met soortgelijke regelingen op basis van oudere wetgeving.

I/9 a) *Gebruik van bodembedekkende gewassen in de winter*

I. Planten die speciaal zijn ingezaaid om te helpen voorkomen dat tijdens de winter of andere perioden dat het land braak ligt of anderszins aan kwaliteitsverlies blootstaat, voedingsstoffen in de lucht of in het oppervlakte- of grondwater verdwijnen. Het economische belang van deze gewassen is gering. Het belangrijkste doel is bescherming van de bodem.

II. Vooral cultuurgrond die niet met planten is bedekt of waarvan alleen de bovenkant met plantenresten is bedekt, is gevoelig voor verlies aan voedingsstoffen. Zowel de landbouwers als de overheid (wetgeving) hebben daar rekening mee gehouden. Een van de doelmatigste instrumenten om de ecologisch en economisch schadelijke verliezen te beperken, is het land steeds met planten bedekt te houden. In een aantal lidstaten zijn voorschriften om een bepaald percentage van het land met normale wintergewassen als wintertarwe of de hier bedoelde bodembedekkende gewassen te bebouwen in de wet opgenomen of maken er deel uit van milieumaatregelen in de landbouw waaraan landbouwers kunnen deelnemen.

Deze gewassen mogen niet worden verward met normale wintergewassen, zoals wintertarwe die geoogst moet worden, of grasland. Het gaat om in het najaar ingezaaide gewassen die alleen ten doel hebben het verlies aan voedingsstoffen te beperken. Gewoonlijk worden ze in het voorjaar, voordat een ander gewas wordt ingezaaid, ondergeploegd en worden ze niet geoogst of begraasd.

J. **VEESTAPEL (op de dag van de enquête)**

J/1 t/m J/19 **Veestapel**

I. Het aantal productiedieren dat het bedrijf op de dag van de enquête in eigendom of bezit heeft. Op het moment van de enquête kan het vee zich op het bedrijf (op het in gebruik zijnde areaal of in door het bedrijf gebruikte stallen) bevinden of daarbuiten (gemene weiden, rondtrekkende kudden, enz.).

II. Huisdieren en andere dieren, m.u.v. paarden, die niet voor de productie of de verwerving van inkomen worden gebruikt, d. w.z. die uitsluitend voor de ontspanning van het gezin van het bedrijfshoofd worden gebruikt, blijven buiten beschouwing.

Inbegrepen is vee dat eigendom is van een ander (niet-agrarisch) bedrijf (bv. een veevoederbedrijf of een slachterij), maar dat op het bedrijf wordt geweid.

▼M1

Rondtrekkende kudden die niet behoren tot een bedrijf dat landbouwgrond in gebruik heeft, worden als zelfstandig bedrijf aangemerkt.

Uitgezonderd is:

— vee dat slechts tijdelijk op het bedrijf aanwezig is (zoals vrouwelijke dieren die moeten worden gedekt),

— vee dat op een ander bedrijf wordt geweid.

J/1 **Eenhoevigen**

I. Huisdieren behorende tot de Equusfamilie.

II. Inclusief rij- en renpaarden, alsmede andere paarden die uitsluitend voor de ontspanning van het eigen gezin van het bedrijfshoofd worden gebruikt.

J/2 t/m J/8 **Runderen**

I. Huisdieren van de soorten Bos taurus en Bubalus bubalus.

II. Inclusief buffels.

J/2 **Mannelijke en vrouwelijke runderen, jonger dan een jaar**

J/3 **Mannelijke runderen tussen een en twee jaar oud**

J/4 **Vrouwelijke runderen tussen een en twee jaar oud**

II. Exclusief runderen die al hebben gekalfd (J/7 en J/8).

J/5 **Mannelijke runderen van twee jaar en ouder**

J/6 **Vaarzen van twee jaar en ouder**

I. Vrouwelijke runderen van twee jaar en ouder die nog niet hebben gekalfd.

II. Inclusief vrouwelijke runderen van twee jaar en ouder die nog niet hebben gekalfd, ook al zijn zij op de dag van de telling drachtig.

J/7 en J/8 **Melkkoeien — Andere koeien**

I. Koeien: vrouwelijke runderen die al hebben gekalfd (ook al zijn ze nog geen twee jaar).

J/7 **Melkkoeien**

I. Koeien die door hun ras of aanleg uitsluitend of hoofdzakelijk worden gehouden voor de productie van melk die bestemd is voor menselijke consumptie of voor de verwerking tot zuivelproducten. Inclusief uitgeschifte (uit productie genomen) melkkoeien (al dan niet gemest tussen de laatste lactatie en het slachten).

J/8 **Andere koeien**

I. 1. Koeien die door hun ras of aanleg uitsluitend of hoofdzakelijk voor de productie van kalveren worden gehouden en waarvan de melk niet bestemd is voor de menselijke consumptie of voor de verwerking tot zuivelproducten.

2. Werkkoeien.

II. Met inbegrip van uitgeschifte andere koeien (al dan niet gemest voor de slacht).

J/9 **Schapen (alle leeftijden)**

I. Huisdieren van de soort Ovis.

J/9 a) *Schapen: vrouwelijke dieren voor de voortplanting*

I. Schapen die al hebben gelammerd.

II. Inbegrepen zijn:

— ooien en voor de fok bestemde ooilammeren,

— uitgeschifte ooien.

▼M1

J/9 b)	*Andere schapen*
I.	Alle andere schapen dan vrouwelijke dieren voor de voortplanting.
J/10	**Geiten (alle leeftijden)**
I.	Huisdieren van de soort Capra.
J/10 a)	*Geiten: vrouwelijke dieren voor de voortplanting*
I.	Geiten die al hebben gelammerd.
II.	Inbegrepen zijn:
	— voor de fok bestemde vrouwelijke geiten en geitjes,
	— uitgeschifte vrouwelijke dieren.
J/10 b)	*Andere geiten*
I.	Alle andere geiten dan vrouwelijke dieren voor de voortplanting.
J/11 t/m J/13	**Varkens**
I.	Huisdieren van de soort Sus scrofa.
J/11	**Biggen met een levend gewicht van minder dan 20 kg**
J/12	**Fokzeugen van 50 kg en meer**
I.	Fokzeugen, ongeacht of ze al hebben gebigd.
II.	Exclusief uitgeschifte zeugen.
J/13	**Overige varkens**
I.	Varkens met een levend gewicht van 20 kg tot 50 kg; mestvarkens met inbegrip van uitgeschifte beren en zeugen met een levend gewicht van 50 kg en meer (al dan niet gemest voor de slacht) en fokberen met een levend gewicht van 50 kg en meer.
J/14 t/m J/16	**Pluimvee**
J/14	**Mesthoenders**
I.	Huisdieren van de soort Gallus domesticus die worden gehouden voor hun vlees.
II.	Exclusief jonge hennen, leghennen en uitgeschifte hennen.
J/15	**Leghennen**
I.	Huisdieren van de soort Gallus domesticus die worden gehouden voor de productie van eieren.
II.	Hiertoe behoren jonge hennen die nog niet aan de leg zijn en uitgeschifte hennen, alsmede alle hennen die wel aan de leg zijn, ongeacht het feit of de eieren voor consumptie of voor de fok zijn bestemd. Ook fokhanen voor leghennen behoren tot deze rubriek.
J/16	**Ander pluimvee**
I.	Pluimvee dat niet onder rubriek J/14 of J/15 valt.
J/16 a)	*Kalkoenen*
I.	Huisdieren van de soort Meleagris.
J/16 b)	*Eenden*
I.	Huisdieren van de soort Anas.
II.	Met inbegrip van eenden voor „foie gras”.
J/16 c)	*Ganzen*
I.	Huisdieren van de soort Anser anser dom.
II.	Met inbegrip van ganzen voor „foie gras”.

▼M1

J/16 d) *Ander pluimvee*

II. Dit kunnen bijvoorbeeld kwartels (Caturnix), fazanten (Phasianus), parelhoenders (Numida meleagris dom), duiven (Colombinae) of struisvogels (Struthio camelus) zijn.

In gevangenschap grootgebracht pluimvee bedoeld voor de jacht en niet gehouden voor zijn vlees, blijft buiten beschouwing.

J/17 **Moederkonijnen (voedsters)**

I. Vrouwelijke konijnen (van het ras Oryctolagus) voor het voortbrengen van mestkonijnen en die al eens hebben geworpen.

J/18 **Bijen**

I. Aantal bijenkorven bevolkt door bijen die voor de honingproductie worden gehouden.

II. Men rekent een korf per volk, ongeacht de aard en de wijze van onderbrenging.

J/19 **Andere dieren, niet elders genoemd**

I. Alle dieren die worden gebruikt voor de productie van de landbouwproducten genoemd in bijlage II, sectie A, maar niet van die welke worden genoemd in bijlage II, sectie B.

K. **TREKKERS, TWEEWIELIGE TREKKERS, MACHINES EN INSTALLATIES**

Gebruik van machines:

I. Machines die door het bedrijf gedurende de laatste twaalf maanden voorafgaande aan de dag van de enquête zijn gebruikt.

Volledig in eigendom van het bedrijf:

I. Motorvoertuigen, machines en technische installaties die op de dag van de enquête volledig in eigendom van het landbouwbedrijf zijn.

II. Hieronder vallen motorvoertuigen, machines en technische installaties die tijdelijk aan andere landbouwbedrijven zijn uitgeleend.

Gebruikt door meer dan een bedrijf:

1. *Eigendom van een ander bedrijf:*

I. Motorvoertuigen, machines en technische installaties van een ander landbouwbedrijf die tijdelijk door het ondervraagde bedrijf worden gebruikt (bv. in het kader van burenhulp of een vereniging voor het uitlenen van werktuigen).

2. *Eigendom van een coöperatie:*

I. Motorvoertuigen, machines en technische installaties van coöperaties die door het ondervraagde bedrijf worden gebruikt.

3. *In mede-eigendom:*

I. Motorvoertuigen, machines en technische installaties die door twee of meer landbouwbedrijven gezamenlijk zijn gekocht of eigendom zijn van een werktuigenvereniging.

In eigendom van een loonbedrijf:

I. Motorvoertuigen, machines en technische installaties van een agrarisch loonbedrijf.

II. Agrarische loonbedrijven zijn ondernemingen die op commerciële basis werkzaamheden op landbouwbedrijven verrichten met behulp van motorvoertuigen, enz. Deze werkzaamheden kunnen als hoofdactiviteit worden uitgeoefend of als nevenactiviteit (bv. door bedrijven met een hoofdactiviteit op het gebied van de handel in of het repareren van landbouwmachines, de handel in of de verwerking van landbouwproducten, de uitoefening van het landbouwbedrijf, als-

▼M1

mede door openbare instanties, bv. voor landschapsbescherming).

K/1 **Vierwielige trekkers, rupstrekkers, werktuigtrekkers**

I. Alle trekkers met twee of meer assen die voor werkzaamheden op het landbouwbedrijf worden gebruikt, alsmede alle andere motorvoertuigen die als landbouwtrekker worden gebruikt (zoals jeeps en Unimogs).

Hieronder vallen geen motorvoertuigen die gedurende de in aanmerking genomen twaalf maanden uitsluitend voor de bosbouw, de visserij, de water- en wegenbouw of bij andere grondwerkzaamheden zijn gebruikt.

K/2 **Tweewielige trekkers, motorschoffelmachines, motorfrezen en motormaaiers**

I. Motorvoertuigen met één dan wel zonder as, die worden gebruikt in de land- en tuinbouw en bij de druiventeelt.

II. Hieronder vallen geen machines die uitsluitend voor parken en grasperken worden gebruikt.

K/3 **Maaidorsers**

I. Zelfrijdende, door een trekker getrokken of aan een trekker aangebouwde machines voor de oogst (maaien en dorsen) van graangewassen (rijst en korrelmaïs daaronder begrepen), peulvruchten, oliehoudende zaden, groente- en graszaad.

II. Hieronder vallen niet de speciale werktuigen voor de oogst van erwten.

K/9 **Andere volledig gemechaniseerde oogstmachines**

I. Zelfrijdende, door een trekker getrokken of aan een trekker aangebouwde machines, met uitzondering van maaidorsers (K/3) voor het continu oogsten van suikerbieten, aardappelen of voedergewassen.

II. Het oogsten van het gewas kan in een of meer gangen geschieden. Wanneer verschillende machines in een ononderbroken reeks van gangen worden gebruikt, worden deze machines als één machine beschouwd.

K/10 **Irrigatie-installaties**

I. Alle voor irrigatie gebruikte installaties, ongeacht of het gaat om een beregeningsinstallatie of om water dat via sloten of ondergrondse buizen wordt aangevoerd.

II. Installaties die uitsluitend in de tuinbouw of in kassen worden gebruikt, blijven buiten beschouwing, maar installaties die voor de teelt van akkerbouwgewassen worden gebruikt, zijn inbegrepen.

K/10 a) *Verplaatsbare irrigatie-installaties*

I. Alle voor irrigatie gebruikte installaties die gedurende een zelfde groeiperiode naar een ander veld kunnen worden verplaatst.

K/10 b) *Vast opgestelde irrigatie-installaties*

I. Alle voor irrigatie gebruikte installaties die niet verplaatsbaar zijn of die niet tijdens het groeiseizoen kunnen worden verplaatst.

L. **LANDBOUWARBEIDSKRACHTEN**

De statistische informatie over de landbouwarbeidskrachten wordt op zodanige wijze verzameld dat het mogelijk is tabellen samen te stellen waarin de gegevens (bv. over leeftijd en arbeidstijd) over de verschillende categorieën en klassen van de landbouwarbeidskrachten onderling en met allerlei andere enquêtekenmerken worden gekruist. Dit betekent dat iedereen die op een landbouwbedrijf landbouwwerkzaamheden verricht, ingedeeld moet worden bij alle klassen die voor die categorie vereist zijn.

▼M1

De gegevens worden voor iedereen slechts een keer verzameld, zodat gegevens over personen met meer dan een functie op het bedrijf, bv. echtgenoot van het bedrijfshoofd en bedrijfsleider, niet dubbel worden geteld. De gegevens moeten in dezelfde volgorde worden verzameld als de categorieën, d.w.z. eerst het bedrijfshoofd, dan de bedrijfsleider, dan de echtgenoot en tenslotte de andere familieleden.

Bedrijven met een meerhoofdige bedrijfsvoering (zie B/1 b)) worden geacht geen medewerkende gezinsleden te hebben. Voor deze bedrijven worden gegevens betreffende de rubrieken „echtgenoten" (normaliter L/2) en „andere gezinsleden" (L/3 a) en L/3 b)) ondergebracht bij rubriek L/4.

Wanneer het bedrijfshoofd een rechtspersoon is, worden de rubrieken „bedrijfshoofden" (L/1), „echtgenoten" (L/2) en „andere gezinsleden" (L/3 a) en L/3 b)) niet ingevuld. De bedrijfsleider wordt geregistreerd onder L/1 a); hij wordt tot de arbeidskrachten, niet-gezinsleden gerekend. Indien de echtgenoot van de bedrijfsleider of andere leden van zijn/haar gezin regelmatig op het bedrijf werken, worden ze onder L/4 geregistreerd en indien ze niet regelmatig werken onder L/5 + L/6.

L/1 t/m L/6 **Landbouwarbeidskrachten op het bedrijf**

I. Alle personen die gezien hun leeftijd niet meer leer- of schoolplichtig zijn en gedurende de laatste twaalf maanden voorafgaande aan de dag van de enquête op het ondervraagde landbouwbedrijf landbouwwerkzaamheden hebben verricht.

Hieronder vallen:

— „enige bedrijfshoofden" en de belangrijkste partner op een bedrijf met een meerhoofdige bedrijfsvoering en bedrijfsleiders (L/1 en L/1 a)),

— overige partners op bedrijven met een meerhoofdige bedrijfsvoering (L/4),

— leden van het gezin van het „enig bedrijfshoofd" (L/2 en L/3),

— arbeidskrachten, niet-gezinsleden (L/4 t/m L/6).

II. De waarnemingsperiode kan minder dan twaalf maanden bedragen, maar de informatie moet wel betrekking hebben op twaalf maanden.

Personen die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, maar voor het bedrijf blijven werken, worden tot de landbouwarbeidskrachten gerekend.

Leeftijd waarop in de lidstaten de leer- dan wel schoolplicht ten einde loopt:

België	18 jaar
Denemarken	16 jaar
Duitsland	15 of 16 jaar
Griekenland	15 jaar
Spanje	16 jaar
Frankrijk	16 jaar
Ierland	15 jaar
Luxemburg	15 jaar
Italië	16 jaar
Nederland	16 jaar
Oostenrijk	15 jaar
Portugal	15 jaar

▼M1

Finland	16 jaar
Zweden	16 jaar
Vereinigd Koninkrijk	16 jaar

▼A1

Tsjechië	15 jaar
Estland	17 jaar
Cyprus	15 jaar
Letland	18 jaar
Litouwen	16 jaar
Hongarije	16 jaar
Malta	16 jaar
Polen	18 jaar
Slovenië	15 jaar
Slowakije	16 jaar

▼M4

Bulgarije	16 jaar
Roemenië	15 jaar.

▼M1

In België, Duitsland en Nederland bestaat volledige school-/leerplicht voor kinderen tot een bepaalde leeftijd, waarna ze nog eens twee of drie jaar gedeeltelijk school-/leerplichtig zijn (gewoonlijk in het kader van een leerlingenstelsel). In Duitsland zijn de regels per deelstaat verschillend.

Opmerking: Deze leeftijden mogen niet zeer strikt worden gehanteerd, want diverse lidstaten schrijven in feite geen leeftijd voor, maar het aantal jaren dat de betrokkene onderwijs moet hebben gevolgd, zodat iemand die op een ongebruikelijke leeftijd begon te leren, er ook op een ongebruikelijke leeftijd mee ophoudt.

L/1 t/m L/6 **Landbouwwerkzaamheden**

I. Alle werkzaamheden die op het ondervraagde landbouwbedrijf worden verricht ten behoeve van de productie van de in bijlage II vermelde producten, van het behoud van de capaciteit van deze producten of van activiteiten die direct van deze productieve acties zijn afgeleid.

II. Met werkzaamheden ten behoeve van de productie worden bijvoorbeeld de volgende werkzaamheden bedoeld:

— organisatie en beheer (aan- en verkoop, boekhouding enz.),

— werkzaamheden op het veld (ploegen, hooien, oogsten enz.),

— werkzaamheden voor de veeteelt (bereiden en uitdelen van voer, melken, verzorgen enz.),

— alle werkzaamheden bij het opslaan, verwerken en gereed maken voor de handel van de producten van het bedrijf (opslag, verpakking enz.),

— onderhoudswerkzaamheden (voor gebouwen, machines, installaties enz.),

— eigen vervoer voor het bedrijf, voor zover deze werkzaamheden door de arbeidskrachten van het bedrijf worden verricht,

— alle niet-scheidbare nevenactiviteiten buiten de landbouw. Het gaat hierbij om werkzaamheden die nauw verbonden

▼M1

zijn met de landbouwproductie en die niet gescheiden kunnen worden van de hoofdlandbouwactiviteit (bv. karnen).

Niet geregistreerd wordt het personeel dat voor rekening van derden of in het kader van burenhulp op het ondervraagde bedrijf werkt (zoals personeel van agrarische loonbedrijven of van een coöperatie).

De werkzaamheden ten behoeve van een landbouwbedrijf omvatten evenmin:

— werkzaamheden ten behoeve van het privé-huishouden van het bedrijfshoofd/de partners c.q. de bedrijfsleider en hun gezin,

— werkzaamheden ten behoeve van de bosbouw, de jacht, de visserij en de visteelt, ook al worden deze op het landbouwbedrijf uitgevoerd. Niettemin worden dergelijke werkzaamheden, als ze op beperkte schaal door landbouwarbeidskrachten worden uitgevoerd, niet uitgesloten indien ze niet van het landbouwwerk kunnen worden gescheiden,

— scheidbare nevenactiviteiten buiten de landbouw (misschien de verwerking van landbouwproducten op het bedrijf),

— niet tot de landbouw behorende activiteiten,

— andere winstgevende werkzaamheden (zie L/7 t/m L/9 "Andere winstgevende werkzaamheid" en M/1) die door het bedrijfshoofd of de arbeidskrachten worden verricht.

L/1 t/m L/6 **Arbeidstijd op het bedrijf**

I. De werkelijk aan landbouw op het landbouwbedrijf bestede arbeidstijd, zonder de tijd die besteed is aan werkzaamheden ten behoeve van het huishouden van het bedrijfshoofd of de bedrijfsleider.

II. Voor de volle arbeidstijd dient te worden uitgegaan van het minimale aantal arbeidsuren dat in de nationale arbeidscontracten wordt genoemd. Indien het aantal uren niet is aangegeven, moet 1 800 uur per jaar (225 werkdagen van acht uur) worden aangehouden.

L/1 en L/1 a) *Bedrijfshoofd en bedrijfsleider: definitie onder B/1 en B/2*

II. Alle verlangde informatie wordt verzameld voor de natuurlijke persoon die als bedrijfshoofd (L/1) of bedrijfsleider (L/1 a) optreedt. Bij bedrijven met een meerhoofdige bedrijfsvoering worden de gegevens geregistreerd voor de persoon die als bedrijfshoofd of bedrijfsleider wordt beschouwd (zie B/1 b) en B/2). Er wordt alleen informatie over natuurlijke personen verzameld. Wanneer het bedrijfshoofd een rechtspersoon is, worden de gegevens daarom alleen voor de bedrijfsleider verzameld.

L/2 **Echtgenoot van bedrijfshoofd**

II. Er worden gegevens verzameld voor alle echtgenoten van „enige bedrijfshoofden". Wanneer de echtgenoot partner van een bedrijf met een meerhoofdige bedrijfsvoering is, wordt hij/zij onder L/4 opgetekend en als de echtgenoot bedrijfsleider is, onder L/1 a).

L/3 **Andere gezinsleden van het bedrijfshoofd**

I. Leden van het gezin van het „enige bedrijfshoofd", met uitzondering van de echtgenoot, die landbouwwerk op het bedrijf verrichten, maar er niet behoeven te wonen.

II. Tot de gezinsleden (familieleden) worden in het algemeen gerekend de echtgenoot, familieleden in op- of neergaande lijn, inclusief familieleden door huwelijk en door adoptie, alsmede broers en zussen van het bedrijfshoofd of diens echtgenoot (zie B/2 a)). Of familieleden al dan niet loon

▼M1

ontvangen dan wel of zij al dan niet regelmatig werken, is niet van invloed op hun indeling bij deze rubriek.

Wanneer het familielid van het bedrijfshoofd tevens de bedrijfsleider is, wordt hij/zij niet hier, maar onder L/1 a) geregistreerd. Is hij/zij een partner van een bedrijf met een meerhoofdige bedrijfsvoering, dan vindt registratie onder L/4 plaats.

L/4 t/m L/6 **Arbeidskrachten, niet-gezinsleden**

I. Alle personen die door het bedrijf worden betaald en landbouwwerk voor het bedrijf verrichten, met uitzondering van het bedrijfshoofd en diens gezinsleden (familieleden).

II. Partners in een bedrijf met een meerhoofdige bedrijfsvoering worden hier opgenomen, tenzij het gaat om de persoon die als bedrijfshoofd wordt beschouwd (zie B/1 b)), hun echtgenoten en andere gezinsleden (familieleden) in een bedrijf met een meerhoofdige bedrijfsvoering die landbouwwerkzaamheden op het bedrijf verrichten,. Zij worden behandeld als arbeidskrachten, niet-gezinsleden, maar het is niet van belang of de betrokkene loon ontvangt.

L/4 **Regelmatig werkzame arbeidskrachten, niet-gezinsleden**

I. Regelmatig werkzame arbeidskrachten: personen die gedurende de twaalf maanden voorafgaande aan de dag van de enquête iedere week op het ondervraagde bedrijf hebben gewerkt, ongeacht de wekelijkse arbeidsduur.

Hiertoe behoren ook degenen die weliswaar een gedeelte van deze periode regelmatig hebben gewerkt, maar om een van de volgende redenen niet de gehele periode hebben kunnen werken:

1. buitengewone productieomstandigheden op het bedrijf;
2. afwezigheid om redenen van vakantie, vervulling van de dienstplicht, ziekte, ongeval of overlijden;
3. aankomst op of vertrek van het bedrijf;
4. volledige stilstand van het werk op het bedrijf door overmacht (overstroming, brand enz.).

II. Onder punt 1 vallen bijvoorbeeld bedrijven in de olijven- of druiventeelt, bedrijven die zijn gespecialiseerd in de vetweiderij en bedrijven met groente- en fruitteelt in open lucht, die slechts gedurende een beperkt aantal maanden arbeidskrachten nodig hebben.

Onder punt 3 vallen ook arbeidskrachten die tijdens de twaalf maanden voor de dag van de enquête van bedrijf veranderden.

Seizoenarbeiders, bv. arbeidskrachten die uitsluitend als fruit- en groenteplukkers werkzaam zijn en slechts een korte periode in dienst zijn, worden niet hier maar onder L/5 en L/6 geregistreerd met het aantal gewerkte dagen.

L/5 en L/6 **Niet-regelmatig werkzame arbeidskrachten, niet-gezinsleden**

I. Niet-regelmatig werkzaam: degenen die tijdens de twaalf maanden voor de dag van de enquête niet iedere week op het bedrijf hebben gewerkt om andere redenen dan die welke zijn genoemd bij rubriek L/4.

L/5 en L/6 **Aantal werkdagen van niet-regelmatig werkzame arbeidskrachten, niet-gezinsleden**

I. Iedere dag, van zodanige lengte dat de werker loon voor een volle dag werk krijgt, waarop werk wordt verricht dat gewoonlijk door een landbouwarbeidskracht met een volledige dagtaak wordt gedaan. Verlof- en ziektedagen gelden niet als werkdagen.

II. Een volle dag werk is de normale werkdag van regelmatig werkzame arbeidskrachten met een volledige dagtaak. De

▼M1

werktijd van niet-regelmatig werkzame arbeidskrachten wordt omgerekend in volledige werkdagen, ook al staat in het arbeidscontract dat de werkdagen langer of korter zijn dan voor regelmatig werkzame arbeidskrachten.

L/7 t/m L/9 **Andere winstgevende werkzaamheid**

I. Alle werkzaamheden, met uitzondering van landbouwwerkzaamheden als gedefinieerd onder L, die, naar gelang van de verleende dienst, worden verricht voor loon, winst, honorarium enz., betaling in natura daaronder begrepen.

II. Hiertoe behoren winstgevende werkzaamheden buiten de landbouw die worden verricht op het bedrijf zelf (camping, accommodatie voor toeristen enz.) of op een ander landbouwbedrijf, alsmede werkzaamheden verricht in een niet-landbouwbedrijf. Landbouwwerk dat op een ander landbouwbedrijf wordt verricht, is inbegrepen.

Niet-scheidbare nevenactiviteiten buiten de landbouw die op het bedrijf worden uitgevoerd, blijven buiten beschouwing.

Voor bedrijven met een meerhoofdige bedrijfsvoering worden voor L/7 alleen gegevens verzameld voor de partner die als bedrijfsleider wordt beschouwd.

Voor L/8 en L/9 worden alleen gegevens verzameld voor bedrijven waar het bedrijfshoofd „enig bedrijfshoofd" is.

Voornaamste bezigheid

I. Activiteit waarvan de respondent verklaart dat het zijn hoofdactiviteit is.

II. Gewoonlijk een activiteit die meer tijd in beslag neemt dan het landbouwwerk op het ondervraagde bedrijf.

Bijkomende bezigheid

I. Iedere andere activiteit van een respondent die verklaart dat het landbouwwerk voor het bedrijf zijn hoofdactiviteit is.

II. Gewoonlijk een activiteit die minder tijd in beslag neemt dan het landbouwwerk op het ondervraagde landbouwbedrijf.

L/10 **Niet onder L/1 t/m L/6 opgevoerde volledige werkdagen (landbouwwerk) van niet rechtstreeks door het bedrijf tewerkgestelde personen (bv. werknemers van loonbedrijven)**

I. Alle op het bedrijf uitgevoerde landbouwwerkzaamheden (zie toelichting onder L/1 tot en met L/6 „Landbouwwerkzaamheden") door personen die niet rechtstreeks in dienst van het bedrijf zijn, maar voor eigen rekening werken of bij derden in dienst zijn, bijvoorbeeld bij loonbedrijven of bij coöperaties. Het aantal gepresteerde arbeidsuren moet worden omgerekend in volledige werkdagen of werkweken.

II. De werkdagen van personen die namens een andere persoon of een onderneming op het ondervraagde bedrijf werken, zijn inbegrepen. Werkzaamheden van boekhoudbedrijven voor de landbouw of in het kader van niet-betaalde burenhulp blijven buiten beschouwing.

M. **PLATTELANDSONTWIKKELING**

Informatie wordt verzameld betreffende de vraag of het bedrijfshoofd, diens echtgenoot, andere familieleden of een of meer partners van een bedrijf met een meervoudige bedrijfsvoering winstgevende activiteiten hebben die geen verband hebben met het landbouwwerk (zoals gedefinieerd onder L/1 t/m L/6), maar die wel rechtstreeks verband houden met het bedrijf en die economische gevolgen hebben voor het bedrijf.

Op een zelfde bedrijf kunnen diverse van dergelijke activiteiten worden uitgeoefend. Deze moeten allemaal worden geregistreerd.

▼M1

Niet-scheidbare winstgevende activiteiten op het bedrijf blijven buiten beschouwing.

Ook bosbouwactiviteiten blijven buiten beschouwing.

M/1 **Rechtstreeks verband met het bedrijf**

I. Activiteiten waarvoor hetzij de middelen (grond, gebouwen, machines enz.) hetzij de producten van het bedrijf worden gebruikt.

II. Indien alleen de arbeidskrachten, niet-gezinsleden bij de activiteit betrokken zijn en geen andere middelen van het bedrijf, worden de werkers geacht voor twee bedrijven te werken, zodat deze activiteiten geen rechtstreeks verband met het bedrijf hebben.

Activiteiten waarbij geen rechtstreeks verband bestaat, bijvoorbeeld een winkel waar geen eigen producten worden verkocht, blijven buiten beschouwing.

M/1 a) *Toerisme, accommodatie en vormen van vrijetijdsbesteding*

I. Alle activiteiten op het gebied van toerisme, accommodatie, openstelling van het bedrijf voor toeristen of andere groepen, sport en recreatie enz., waarvoor de grond, de gebouwen of andere middelen van het bedrijf worden gebruikt.

M/1 b) *Ambachtelijke activiteiten*

I. Waren die hetzij op het bedrijf door het bedrijfshoofd of zijn familie, hetzij door arbeidskrachten, niet-gezinsleden ambachtelijk zijn vervaardigd, mits de makers ervan ook landbouwwerk verrichten, ongeacht hoe de producten worden verkocht.

M/1 c) *Verwerking van landbouwproducten*

I. De verwerking van een primair landbouwproduct tot een verwerkt secundair product op het bedrijf, ongeacht of de grondstoffen op het bedrijf worden geproduceerd of elders worden gekocht.

II. Dit omvat onder meer de verwerking van vlees, de bereiding van kaas, de wijnproductie enz.

De verwerking van landbouwproducten behoort altijd tot deze rubriek, ongeacht of deze wordt geacht deel uit te maken van de landbouw (bv. in sommige regio's wordt de wijnproductie gezien als onderdeel van de wijnteelt, terwijl het elders als een afzonderlijk proces wordt beschouwd).

De verkoop van de landbouwproducten direct aan de consument valt hieronder, tenzij het product op het bedrijf helemaal niet wordt verwerkt (zo blijft melk die direct aan de buren wordt verkocht buiten beschouwing omdat verwerking niet nodig is).

M/1 d) *Houtverwerking (bv. zagen)*

I. De verwerking, op het landbouwbedrijf, van ruwhout voor de markt (zagen enz.).

II. De verdere verwerking, zoals de vervaardiging van houten meubelen, valt gewoonlijk onder M/1 b).

M/1 e) *Aquacultuur*

I. Productie van vis, rivierkreeft enz. op het bedrijf.

II. Werkzaamheden die alleen het vissen betreffen, blijven buiten beschouwing.

M/1 f) *Productie van duurzame energie (windenergie, stroverbranding enz.)*

I. Productie van duurzame energie voor de markt, onder meer met windmolens of door de productie van biogas; verkoop van landbouwproducten, stro of hout aan energieproducenten enz.

▼M1

II. Duurzame energie die alleen voor het eigen gebruik van het bedrijf wordt geproduceerd, blijft buiten beschouwing.

M/1 g) *Loonwerk (met behulp van machines van het bedrijf)*

I. Loonwerk waarbij gewoonlijk de machines van het bedrijf binnen of buiten de landbouwsector worden gebruikt, bv. sneeuwruimen, vervoer, landschapsonderhoud, diensten in de landbouw of op milieugebied enz.

M/1 h) *Overige*

I. Andere winstgevende activiteiten die niet elders worden genoemd, onder meer het fokken van dieren voor hun pels.

N. **MILIEUASPECTEN**

N/1 **Voor irrigatie gebruikte bron**

I. De voor irrigatie op het bedrijf gebruikte bron vanwaar alle of het meeste water afkomstig is.

II. Een bedrijf kan een of meer bronnen voor irrigatie gebruiken, afhankelijk van het weer of de prijs. Hier wordt informatie verzameld over de bron die gedurende een normaal of droog jaar wordt gebruikt. Wanneer het jaar vóór de enquête bijzonder nat was, moeten de gegevens betrekking hebben op een ander jaar.

N/1 a) *Grondwater*

I. Waterbronnen op of in de buurt van het bedrijf, waarbij gebruik wordt gemaakt van water dat wordt opgepompt uit geboorde of gegraven putten of uit vrijstromende bronnen van natuurlijk grondwater of dergelijke.

II. Het is niet nodig dat deze bronnen uitsluitend voor irrigatiedoeleinden worden gebruikt; ze mogen ook voor andere doeleinden op het bedrijf worden gebruikt.

N/1 b) *Oppervlaktewater op het bedrijf (vijvers of bekkens of reservoirs)*

I. Kleine natuurlijke vijvers of kunstmatige bekkens of reservoirs, die geheel op het bedrijf zijn gelegen of door slechts een bedrijf worden gebruikt.

II. Bij het water kan het gaan om regen- of grondwater dat in een reservoir wordt verzameld. Wanneer het grondwater alleen tijdens het irrigatieseizoen in het reservoir wordt verzameldd, valt dit onder N/1 a).

Kleine reservoirs (minder dan 1 000 m^3) die alleen zijn aangelegd voor een goede werking van de pompen in kleine waterlopen blijven buiten beschouwing.

N/1 c) *Oppervlaktewater van buiten het bedrijf (meren, rivieren, waterlopen)*

I. Zoete oppervlaktewateren (meren, rivieren, andere waterwegen) die niet kunstmatig zijn aangelegd voor irrigatiedoeleinden.

II. Kunstmatige reservoirs, kanalen of rivieren behoren, ook al zijn zij niet speciaal voor irrigatiedoeleinden aangelegd, onder N/1 d).

N/1 d) *Water van buite bedrijf, van gemeenschappelijke waterleiding*

I. Waterbronnen buiten het bedrijf, met uitzondering van die bedoeld onder N/1 c), die toegankelijk zijn voor ten minste twee bedrijven. Gewoonlijk wordt voor het gebruik van deze bronnen betaling verlangd.

II. Het kan gaan om een openbare of een particuliere waterleiding. De bron van het water doet er niet toe.

▼**M1**

N/1 e/i)	Ontzilt of brak water
I.	Water dat afkomstig is van zeer zoute bronnen, zoals de Atlantische Oceaan of de Middellandse Zee. Het zoutgehalte van het water wordt in dat geval verminderd (ontzilt) voordat dit kan worden gebruikt. Ook kan het water afkomstig zijn van brakke bronnen (met een gering zoutgehalte), zoals de Oostzee en bepaalde rivieren. In dat geval is het mogelijk het water direct, zonder behandeling, te gebruiken.
N/1 e/ii)	Hergebruikt water
I.	Gezuiverd afvalwater dat de gebruiker wordt geleverd als teruggewonnen afvalwater.
N/2	**Gebruikte irrigatiemethode**
II.	Irrigatiemethoden die worden gebruikt voor gewassen onder glas of andere hoge beschermingsinstallatie of voor tuinen voor eigen gebruik blijven buiten beschouwing.
N/2 a)	*Oppervlakte-irrigatie (inundatie, greppels)*
I.	Het leiden van water over de grond, hetzij door het gehele areaal onder water te zetten of door het water via greppeltjes tussen de plantenrijen te leiden, daarbij gebruikmakend van de zwaartekracht.
N/2 b)	*Beregening*
I.	Irrigatie waarbij het water onder hoge druk als regen over de percelen wordt gespoten.
N/2 c)	*Druppelirrigatie*
I.	Irrigatie door de planten dicht bij de grond druppelsgewijs dan wel met micro-sprinklerinstallaties of vernevelingsinstallaties water te geven.
N/3	**Niet-gecultiveerde gedeelten van het perceel of perceelranden, onderhouden door de landbouwer ten behoeve van het milieu en waarvoor subsidie van de Gemeenschap wordt verworven**
I.	Oppervlakte aan niet-gecultiveerde gedeelten van het perceel of perceelranden, die door de landbouwer ter bescherming van het milieu worden beheerd in het kader van speciale verbintenissen op het gebied van milieumaatregelen in de landbouw, waarvoor het bedrijf steun ontvangt uit hoofde van Verordening (EG) nr. 1257/1999. Deze oppervlakten zijn breder dan wordt voorgeschreven door de gebruikelijke goede landbouwpraktijken of door wetgeving ter zake. Deze oppervlakten kunnen ook zijn opgenomen onder H/1 of I/8, afhankelijk van de voorschriften die op deze verbintenissen betrekking hebben.
II.	De voorschriften voor het gebruik en het beheer van dergelijke oppervlakten lopen uiteen naar gelang van de nationale of regionale programma's, maar bieden soms wel de mogelijkheid deze oppervlakten voor zeer extensieve veeteelt te gebruiken of er gras te maaien. Het gebruik van pesticiden of meststoffen is in de regel niet toegestaan. Normale wendakkers voor de machines die bij het zaaien of bij andere gebruikelijke teeltwerkzaamheden nodig zijn, alsmede de vrij smalle veldranden die nodig worden geacht in verband met goede landbouwpraktijken en daarom vereist zijn om steun te ontvangen uit hoofde van Verordening (EG) nr. 1251/1999, worden geacht deel uit te maken van het op het perceel geteelde gewas; daarom blijven deze hier buiten beschouwing.

▼B

BIJLAGE II

A. LIJST VAN LANDBOUWPRODUCTEN [1]

01.1		**Teelt van akkerbouwgewassen; groenteteelt; tuinbouw**
01.11		**Granen en andere akkerbouwgewassen**
01.11	1	**Granen**
	11	Harde tarwe
		11.1 Wintertarwe
		11.2 Zomertarwe
	12	Zachte tarwe
		12.1 Wintertarwe
		12.2 Zomertarwe
	13	Maïs
	14	Rijst, niet gedopt
	15	Gerst
		15.1 Wintergerst
		15.2 Zomergerst
	16	Rogge, haver
		16.1 Rogge
		16.11 Winterrogge
		16.12 Zomerrogge
		16.2 Haver
	17	Andere granen
		17.1 Sorgho
		17.2 Boekweit
		17.3 Gierst (andere dan sorgho)
		17.4 Kanariezaad
		17.5 Spelt
		17.6 Masteluin
		17.7 Triticale
		17.8 Overige n.e.g.
01.11	2	**Andere akkerbouwgewassen**
	21	Aardappelen
		21.1 Nieuwe aardappelen (primeurs)
		21.2 Andere aardappelen
	22	Gedroogde zaden van peulvruchten
		22.1 Gedroogde erwten en voedererwten
		22.11 Gedroogde erwten m.u.v. voedererwten
		22.12 Voedererwten
		22.2 Kekers
		22.3 Gedroogde bonen
		22.4 Linzen
		22.5 Tuinbonen
		22.6 Veldbonen
		22.7 Andere gedroogde zaden van peulgroenten
		22.71 Wikkezaad

[1] Deze lijst is gebaseerd op het bijvoegsel I-A „Lijst van activiteiten in de landbouwsector” uit „Handleiding land- en bosbouwrekeningen (herz.1)” (1977), Engelse versie.

▼B

		22.72 Lupinezaad
		22.73 Gedroogde zaden van peulgroenten n.e.g. en mengsels van gedroogde zaden van peulgroenten onder elkaar of met granen
	23	Eetbare wortels en knollen met een hoog gehalte aan zetmeel of inuline
		23.1 Maniokwortel
		23.2 Bataten (zoete aardappelen)
		23.3 Aardperen
		23.4 Salepwortel
		23.5 Andere wortels en knollen
01.11	3	**Oliehoudende gewassen**
		31 Sojabonen
		32 Grondnoten
		33 Niet-tropische oliehoudende zaden
		33.1 Kool- en raapzaad
		33.2 Zonnebloempitten
		33.3 Sesamzaad
		33.4 Mosterdzaad
		33.5 Saffloerzaad
		34 Katoenzaad
		35 Tropische oliehoudende zaden en vruchten
		35.1 Kopra
		35.2 Lijnzaad
		35.3 Palmnoten en palmpitten
		35.4 Ricinuszaad
		35.5 Andere tropische oliehoudende zaden en vruchten
		35.51 Papaverzaad of maanzaad
		35.52 Kariténoten
		35.53 Andere
01.11	4	**Tabak**
	41	Niet-gestripte tabak
	42	Gedeeltelijk of volledig gestripte tabak
01.11	5	**Suikerbieten en suikerriet**
	51	Suikerbieten
	52	Suikerriet
01.11	6	**Voedergewassen**
	61	Stro en kaf van graangewassen, niet bereid ([1])
	62	Andere
		62.1 Koolrapen
		62.2 Voederbieten
		62.3 Voederwortels
		62.4 Hooi
		62.5 Luzerne
		62.6 Klaver
		62.7 Hanenkammetjes (esparcette)
		62.8 Mergkool
		62.9 Lupine

▼B

		62.10 Wikke en andere voedergewassen (inbegrepen maïs groen geoogst voor voeder)
01.11	7	**Textielplanten**
	71	Katoen (niet gekaard en niet gekamd)
	72	Jute en andere bastvezels
	73	Vlas, hennep en andere textielplanten 73.1 Vlas, ruw of geroot 73.2 Hennep, ruw of geroot 73.3 Kokosvezel, ruw 73.4 Abaca, ruw 73.5 Andere, ruwe textielplanten
01.11	8	**Natuurlijke rubber**
	81	Natuurlijke rubberlatex
	82	Natuurlijke rubber in andere vormen
01.11	9	**Handelsgewassen**
	91	Gewassen voor de reukwerkindustrie of de geneeskunde 91.1 Zoethout 91.2 Ginsengwortel 91.3 Andere aromatische planten of geneeskrachtige kruiden
	92	Suikerbietenzaad en zaad van voedergewassen 92.1 Suikerbietenzaad 92.2 Zaad van voedergewassen m.u.v. bietenzaad 92.21 Luzernezaad 92.22 Klaverzaad 92.23 Zwenkgraszaad 92.24 Zaad van veldbeemdgras 92.25 Raaigraszaad 92.26 Zaad van timotheegras 92.27 Ander zaaigoed
	93	Gewassen voor industrieel gebruik, n.e.g. 93.1 Verse hopbellen 93.2 Andere handelsgewassen
01.12		**Groenten, tuinbouwspecialiteiten en kwekerijproducten**
01.12	1	**Groenten**
	11	Wortelen en knollen 11.1 Uien 11.2 Sjalotten 11.3 Knoflook 11.4 Prei 11.5 Andere looksoorten 11.6 Wortelen 11.7 Rapen 11.8 Kroten 11.9 Schorseneren 11.10 Knolselderij 11.11 Radijs 11.12 Andere eetbare wortelen en knollen
	12	Vruchtgroenten

▼B

		12.1 Tomaten
		12.2 Komkommers en augurken
		12.3 Peulgroenten
		12.31 Erwten
		12.32 Bonen
		12.33 Andere peulgroenten
		12.4 Meloenen (incl. watermeloenen)
	13	Andere verse groenten
		13.1 Rode kool, witte kool, bloemkool en andere eetbare kool van het geslacht Brassica
		13.11 Bloemkool en broccoli
		13.12 Spruitjes
		13.13 Andere (koolrabi, rode kool, witte kool, savooiekool enz.)
		13.2 Sla en cichoreigroenten
		13.21 Sla
		13.211 Kropsla
		13.212 Andere sla
		13.22 Andijvie, witloof en andere cichoreigroenten
		13.221 Witloof
		13.222 Andijvie en andere cichoreigroenten
		13.3 Andere groenten
		13.31 Artisjokken
		13.32 Asperges
		13.33 Aubergines, pompoenen en courgettes
		13.34 Selderij, andere dan knolselderij
		13.35 Paddestoelen en truffels
		13.351 Paddestoelen
		13.352 Truffels
		13.36 Pepers (van de geslachten Capsicum en Pimenta)
		13.37 Spinazie, Nieuw-Zeelandse spinazie en tuinmelde
		13.38 Andere (peterselie, tuinkers, rabarber, veldsla, snijbiet, kardoen enz.)
01.12	2	**Boomkwekerijen, bloemen en sierplanten**
	21	Planten van boomkwekerijen, groene of bloeiende planten
		21.1 Bollen, knollen en wortelstokken, ook indien in blad of in bloei
		21.2 Andere levende planten (wortels daaronder begrepen), stekken en enten
		21.21 Stekken zonder wortels en enten
		21.22 Bomen en heesters
		21.23 Rododendrons en azalea's
		21.24 Rozen
		21.25 Andere
	22	Snijbloemen
	23	Bloemenzaad en vruchtenpitten
	24	Groentezaad
01.13		**Druiven, fruit, noten, teelten voor de productie van dranken en specerijen**
01.13	1	**Druiven**

▼B

	11	Tafeldruiven 11.1 Verse druiven 11.2 Rozijnen en krenten
	12	Wijndruiven
01.13	2	**Fruit en noten**
	21	Tropisch fruit 21.1 Kokosnoten 21.2 Paranoten 21.3 Cashewnoten 21.4 Bananen 21.5 Dadels 21.6 Vijgen 21.7 Ananassen 21.8 Avocado's 21.9 Guaves, mango's en manggistans 21.10 Ander tropisch fruit
	22	Citrusvruchten 22.1 Sinaasappelen 22.2 Mandarijnen (tangerines en satsuma's daaronder begrepen), clementines en wilkings 22.3 Citroenen en limoenen 22.4 Pompelmoezen en pomelo's 22.5 Andere citrusvruchten
	23	Fruit van gematigde streken 23.1 Papaja's 23.2 Appelen 23.3 Peren 23.4 Kweeperen 23.5 Abrikozen 23.6 Kersen 23.7 Perziken (nectarines daaronder begrepen) 23.8 Pruimen 23.9 Sleepruimen 23.10 Ander vers fruit 23.101 Aardbeien 23.102 Frambozen, bramen, moerbeien en loganbessen 23.103 Zwarte, witte of rode aalbessen en kruisbessen 23.104 Veenbessen, bosbessen en andere vruchten van het geslacht Vaccinium 23.105 Andere 23.11 Sint-jansbrood, sint-jansbroodpitten daaronder begrepen
	24	Noten en olijven 24.1 Olijven 24.2 Amandelen 24.3 Hazelnoten 24.4 Walnoten 24.5 Kastanjes 24.6 Pimpernoten (pistaches) 24.7 Andere
01.13	3	**Ongebrande koffie, thee, cacao**
	31	Koffie (ongebrand, waaruit geen cafeïne is verwijderd)

▼B

	32	Thee (groen en zwart)
	33	Maté
	34	Cacaobonen
01.13	4	**Specerijen**
	41	Peper, vanille, kaneel, kruidnagels, muskaatnoten
	42	Anijszaad, steranijszaad, venkelzaad, korianderzaad, komijnzaad en karwijzaad, jeneverbessen
	43	Gember, saffraan, tijm, laurierbladeren
	44	Andere
01.13	5	**Wijn van druiven die op het bedrijf zelf zijn geteeld** [1]
	51	Most 52.1 Kwaliteitswijn 52.2 Tafelwijn 52.3 Andere
01.13	6	**Olijfolie van olijven die op het bedrijf zelf zijn geteeld** [1]
	61	Olijfolie verkregen bij de eerste persing
	62	Olijfolie, niet geraffineerd
01.2		**Dieren, melk, sperma**
01.21		**Rundvee, melkveehouderij**
01.21	1	**Rundvee**
	11	Volwassen runderen 11.1 Fokdieren van zuiver ras 11.2 Andere
	12	Kalveren
01.21	2	**Rauwe koemelk**
01.21	3	**Rundersperma**
01.22		**Schapen, geiten, eenhoevigen**
01.22	1	**Schapen, geiten, eenhoevigen**
	12	Schapen
	13	Geiten
	14	Paarden, ezels, muildieren en muilezels 14.1 Paarden 14.11 Fokdieren van zuiver ras 14.12 Andere 14.2 Ezels, muildieren en muilezels
01.22	2	**Rauwe schapen- en geitenmelk**
	21	Schapenmelk
	22	Geitenmelk
01.22	3	**Wol en dierlijk haar**
	31	Scheerwol, ongewassen, inclusief ruggewassen scheerwol
	32	Fijn haar en grof haar (incl. paardenhaar)

▼B

01.23		**Varkens**
01.23	1	**Varkens**
	11	Fokdieren van zuiver ras
	12	Andere 12.1 met een gewicht van minder dan 50 kg 12.2 met een gewicht van 50 kg of meer
01.24		**Pluimvee en eieren**
01.24	1	**Pluimvee**
	11	Hanen, kippen, eenden, ganzen, kalkoenen en parelhoenders
	12	Andere
01.24	2	**Eieren**
01.25		**Andere dieren**
01.25	1	**Andere levende dieren**
01.25	2	**Diverse producten van dierlijke oorsprong**
	21	Natuurhoning
	22	Kikkers en slakken (m.u.v. zeeslakken) (1)
	23	Eetbare producten van dierlijke oorsprong (1)
	24	Cocons van zijderupsen (1)
	25	Diverse dierlijke afscheidingen (1)
01.25	3	**Huiden, vellen en pelterijen** (1)
	31	Pelterijen (nerts, bever, muskusrat, vos enz.)
	32	Huiden van konijnen en lammeren
	33	Andere huiden en vellen
01.4		**Diensten in verband met de landbouw en de veeteelt, m.u.v. dierenartsen** (1) Uitsluitend loonwerk in de landbouw, d.w.z. werkzaamheden die gewoonlijk door landbouwbedrijven zelf worden verricht, zoals bijvoorbeeld ploegen, maaien, dorsen, drogen van tabak, scheren van schapen, verzorgen van dieren en het aanleggen van nieuwe aanplantingen, door een loonwerker of door het bedrijfshoofd zelf
01.5		**Jachtactiviteiten, vallen zetten en uitzetten van wild, met inbegrip van diensten in verband hiermee** (1)
02.01	41	**Versieringen van plantaardige oorsprong** (1)
02.01	42	**Plantaardige grondstoffen (hoofdzakelijk gebruikt in de mandenmakerij of voor vlechtwerk)** 42.1 Bamboe 42.2 Rotan 42.3 Andere (riet, bies, teen, raffia, kapok, plantenhaar, sorghopluimen en -stro enz.)

(1) Zie deel B.

B. LIJST VAN UITGESLOTEN PRODUCTEN

Voor de bepaling van het waarnemingsgebied zijn onderstaande producten van bovenstaande standaardlijst van landbouwproducten uitgesloten:

01.11	61	Stro en kaf van graangewassen, niet bereid (1)

▼B

01.13	5	**Wijn van druiven die op het bedrijf zelf zijn geteeld** (2)
	51	Most 52.1 Kwaliteitswijn 52.2 Tafelwijn 52.3 Andere
01.13	6	**Olijfolie van olijven die op het bedrijf zelf zijn geteeld** (2)
	61	Olijfolie verkregen bij de eerste persing
	62	Olijfolie, niet geraffineerd
01.25	2	**Diverse producten van dierlijke oorsprong**
	22	Kikkers en slakken (m.u.v. zeeslakken)
	23	Eetbare producten van dierlijke oorsprong
	24	Cocons van zijderupsen
	25	Diverse dierlijke afscheidingen
01.25	3	**Huiden, vellen en pelterijen**
	31	Pelterijen (nerts, bever, muskusrat, vos enz.)
	32	Huiden van konijnen en lammeren (1)
	33	Andere huiden en vellen
01.4		**Diensten in verband met de landbouw en de veeteelt, m.u.v. dierenartsen**
01.5		**Jachtactiviteiten, vallen zetten en uitzetten van wild, met inbegrip van diensten in verband hiermee**

Alle in het wild verzamelde producten (3)

(1) Aangezien het hoofdproduct is opgenomen.
(2) Aangezien de eerste productiefase is opgenomen.
(3) Aangezien deze in de regel niet door het bedrijf worden verzameld/geoogst, niet op cultuurgrond groeien en de omvang ervan statistisch niet kan worden vastgesteld.

▼M1

BIJLAGE III

LIJST VAN OP DE LIJST VAN DEFINITIES TOEGELATEN UITZONDERINGEN

a)	**België**
L/8	Voor echtgenoten van bedrijfshoofden die niet op het landbouwbedrijf werken, worden geen gegevens over de andere winstgevende werkzaamheden verzameld.
b)	**Denemarken**
J/15	Fokhanen voor leghennen zijn niet opgenomen in de rubriek „leghennen”.
c)	**Duitsland**
G/6	Kerstbomen en populierenaanplantingen buiten het bos vallen onder de „Overige meerjarige cultures” (G/6) en maken dus deel uit van de oppervlakte cultuurgrond.
J/14	Fokhanen voor leghennen zijn opgenomen in de rubriek „mesthoenders”), niet in de rubriek „leghennen” (J/15).
L/3	Andere leden van het gezin van het bedrijfshoofd, die landbouwwerk op het bedrijf verrichten, maar er niet wonen, worden behandeld als „arbeidskrachten, niet-gezinsleden” (L/4 t/m L/6).
d)	**Spanje**
J/14	Fokhanen voor leghennen zijn opgenomen in de rubriek „mesthoenders”, niet in de rubriek „leghennen” (J/15).
N/2	De irrigatiemethoden omvatten ook de methoden die gebruikt worden voor serres (kassen) en tuinen voor eigen gebruik.
e)	**Frankrijk**
J/14	Inclusief fokhanen voor mesthoenders.
f)	**Ierland**
J/9 a)	Zonder uitgeschifte ooien.
g)	**Italië**
J/16 b) en c)	Ganzen zijn ondergebracht onder J/16 b).
h)	**Nederland**
D/23, D/24, D/31, D/32, D/33	Deze rubrieken omvatten ook zaaigoed.
E	„Tuinen voor eigen gebruik” zijn begrepen in de sectie „Overig areaal” (H).
J/15	Fokhanen voor leghennen vallen niet onder de rubriek „leghennen”.
L/3	Kinderen van het bedrijfshoofd die landbouwwerk op het bedrijf verrichten, worden altijd als „arbeidskrachten, gezinsleden” behandeld. Andere familieleden van het bedrijfshoofd die niet op het bedrijf wonen, maar er wel werken, worden daarentegen als „arbeidskrachten, niet-gezinsleden” (L/4 t/m L/6) beschouwd.
i)	**Portugal**
J/14	Inclusief fokhanen voor mesthoenders.

▼M1

j)	**Oostenrijk**
L/3	Andere leden van het gezin van het bedrijfshoofd, die landbouwwerk op het bedrijf verrichten, maar er niet wonen, worden behandeld als „arbeidskrachten, niet-gezinsleden” (L/4 t/m L/6).
k)	**Finland**
H/2	Zonder onproductief bos en oppervlakte die met bosstruiken is begroeid.
l)	**Zweden**
H/2	Zonder onproductief bos en oppervlakte die met bosstruiken is begroeid.
m)	**Verenigd Koninkrijk**
E	„Tuinen voor eigen gebruik” zijn begrepen in de sectie „Overig areaal” (H).

▼M2

_____